

bb.78. folynak a helyreállítási munkák a szerda hajnali felhősza-
kadás után

i ob/pá/fé La 1974.augusztus 28.

a szerda hajnali felhőszakadás a fővárosi villamosközlekedést átmeneti időre megbénította. a lezuduló víztömeg elöntötte a 2-es villamos lánchídi aluljáróját és akadályozta a forgalmat. a bkv dolgozói megerősített apparatással láttak rohammunkához, amelynek eredményeképpen már a délelőtti órákban valamenyny villamos és autóbusz utvonalaán a közlekedés ismét zavartalan volt. a csatornázási művek brigádjai a lefolyókat tisztították meg, a köztisztasági hivatal munkagépei pedig az utakra lerakódott iszapot távolították el.

a hirtelen támadt vízőzön a telefonhálózatban is jelentős károkat okozott. az esőzés folytán beázott kábelek száma tovább szaporodott, s az elnémult állomások száma meghaladja a másfélezret. a meghibásodások nagy tömegére való tekintettel a kábelfenn-tartó üzem szerelői a helyreállítási munkálatokat csak fokozatosan tudják elvégezni, s a lakosság türelmét kérik.

a csuszós utak a közuti forgalmat is megzavarták. a balesetek száma hirtelen megnőtt, a jármű-forgalomban az összekoccanásos karambolok megszáporodtak: a mentők segítségnyújtását a szokványosnál jóval több esetben kérték./mti/

--

bb.79. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

fé La 1974.augusztus 28.

76. időjárásjelentés

77. fogadás a csehszlovák nagykövetségen

78. helyreállítási munkák

79. hírjegyzék

/mti/

--

21.00/fé

- 52 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: lakatos erzsébet

M 2013

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. tanévkezdés az iskolarádióban

i nn/tm/hi/fé La 1974.augusztus 29.

több mint 14.000 percben sugároz műsort a most kezdődő tanévben az iskolarádió. mint havril andrásné, az iskolarádió vezetője elmondotta az mti tudósítójának, a műsorok évi programjában messzemenően figyelembe vették mindazokat a tantervi és oktatásmódszertani törekvéseket, amelyeket az elmúlt tanévben kezdeményezett az oktatási minisztérium. így például a nyitnikékben új programot készítettek a tanyai kisiskoláknak, különös tekintettel az új anyanyelvi és matematikai oktatási törekvésekre. folytatódik a tanuljunk magyarul sorozat is, most már a második osztály anyagára építve, és ugyanigy az ének-zene oktatásban idén már a harmadik osztálynak is készítenek műsorokat.

a felsőtagozatosoknak új történelem, földrajz, matematika és orosz nyelvleckesorozatokat szerkesztenek. az általános iskolák viii. osztálya számára indítják az állampolgári ismeretek című sorozatot, amelynek felhasználását elsősorban az osztályfőnöki órák keretében javasolják. /folyt.köv./

M

- 1 -

bb.1. / tanévkezdés....folyt./fé

a sorozatban többek között arról lesz szó, hogyan állhat valaki munkába, s milyen feltételeknek, jogi formáknak kell eleget tennie. az osztályfőnöki órák ezután is elsősorban élő vitákra, konkrét helyzetek elemzésére épülnek. jól egészíti ezt ki az osztályfőnöki óra után című sorozat, amely elsősorban a klubok és kisz-foglalkozások számára ígér hasznos időtöltést.

„tanuljunk tanulni,„ címmel az általános iskolák vii-viii., valamint a középiskolák i.osztálya számára hat részből álló sorozat indul, amely a tanulás technikai, illetve lélektani kérdéseit helyezi górcső alá.

ujdonságot tartogat az idegen nyelvek oktatása is az iskola-rádióban. középiskolások részére az 1974-75-ös tanévben trojkával az orosz földön címmel orosz nyelvű sorozatot sugároznak. a nyelvleckék a gimnázium iii-iv. osztályos nyelvtani anyagaira épülnek. a műsorokat magas szintű irodalmi, zenei, országismereti betétekkel illusztrálják. a varázslépés előre című sorozat az általános iskolák vi. osztálya számára teszi lehetővé az orosz nyelvi ismeretek játékos elsajátítását. 15 adásból álló angol társalgási sorozat hangzik el a középiskolások részére, egy másik pedig 50 leckében a középfaladókat segíti angol nyelvi ismereteik elmélyítésében. az angol sajtónyelvbe próbál bepillantást adni egy új, 15 részből álló nyelvi sorozat.

az általános iskolák v-vi. osztályának közvetített történelemleckékben arról lesz szó, mi is az a római jellem, milyenek voltak az iskolák a középkorban, ki volt mátyás, az igazságos. az általános iskolák viii. osztályának szánt történelmi társasjáték az első világháborútól napjainkig követi nyomon történelmünk fejezeteit. a történelmi arcképcsarnokban többek között krupszkaja, jaurés, rosa luxemburg, jános zsigmond, báthori istván, zrinyi ilona élete elevenedik meg. a matematika elsajátítását segíti elő a törd a fejed című vetélkedő, valamint egy néprajzi-földrajzi sorozat./mti/

.-

- 2 -

bb.2. új bélyegek szeptemberben

i kf/kf/sc/fé hgy 1974.augusztus 29.

a posta szeptemberben több új bélyeg kiadásával örvendezteti meg a filatelistákat.

szeptember 4-én czóbel béla 91. születésnapja alkalmából 1 forintos emlékbélyeg kerül forgalomba. a festő mimi című alkotását eredeti színekben ábrázoló bélyeg többszínű mélynyomással az állami nyomdában készült.

szeptember 5-én kezdik árusítani a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés 25. évfordulójáról megemlékező 1 és 3 forintos bélyegből álló általános forgalmi bélyegsorozatot. az 1 forintos ibolya- és azurkék színű bélyeg az interszputnyik űrtávközlési földi állomás antennáját ábrázolja, a 3 forintos türkiszkék és ibolyavörös színű bélyegen pedig a béke távvezeték, a barátság kőolajvezeték százshalombattai állomása és a vi-sontai gagarin hőerőmű egy-egy részlete látható. a bélyeg sorozat varga pál grafikusművész tervei alapján ofszet nyomással az állami nyomdában készült.

bélyeggel emlékeznek meg a posta pablo nerudáról is. szeptember 11-én kerül forgalomba - az „évfordulók-események 1974., sorozaton belül - a chilei költő portréját ábrázoló 1 forintos bélyeg, amit kékesi lászló grafikus művész tervei alapján négyszínű mélynyomással az állami nyomda készített./mti/

.-

bb.4. újabb műemléképületeket ujitottak fel kőszegen

vid-ká/fé hgy 1974.augusztus 29.

a műemlék és műemlékjellegű épületekben gazdag kőszegen meggyorsult a lakóházak és a műemléképületek felújítása. erre a célra a negyedik ötéves tervben mintegy nyolcvan millió forintot fordítanak. a híres lábasház után rendbehozták a chernel utca 5 szám alatti műemlékházat, befejeződtek a kelcz és gyöngyöscsúcai, valamint az árpád téri felújítások. három millió forintos költséggel hozták rendbe, majd átadták az ifjuságnak a jurisich téri ugynevezett sgrafittos házat.

a köztársaság téren is hozzáláttak több műemlékjellegű épület felújításához és jó ütemben halad a belvárosi házak sortarozása./mti/

.-

- 3 -

bb.3. indul a fiatalok budapesti hangverseny-évadja

i ró/tm/hi/fé la 1974. augusztus 29.

az országos filmharmónia, amely több mint 20 éve rendezi a fővárosban a különböző korosztályoknak szóló ifjúsági koncerteket a szeptemberben induló új hangverseny-évadban változatos programot kínál a muzsika ifju hiveinek.

„a baráti népek muzsikája,, az általános iskolák négy előadásból álló hangverseny-bérletének előadásai csaknem tízezer fiatalnak szereznek majd örömet. a zeneakadémián sorra kerülő koncerteken a fiatal hallgatóság a régi magyar muzsikával épp úgy megismerkedhet, mint a xx. századi magyar, illetve külföldi zeneköltők kompozícióival.

az állami zeneiskolák és az ének-zene tagozatu általános iskolák tanulói részére „magyar muzsika,, címmel öt előadásból álló hangversenysorozat lesz a zeneakadémián. többek között farkas gyula, rózsavölgyi, göldmark, mosonyi, erkel, liszt, bartók és kodály művei csendülnek fel ezeken a koncerteken, amelyeknek egyikén a magyar állami népi együttes műsorával is megismerkedhetnek a hallgatók.

nem feledkeztek meg a szakmunkásképző iskolák tanulóiról sem, akik részére három előadásból álló hangversenysorozat lesz ugyancsak a zeneakadémián. a januárban kezdődő koncertsorozaton sorrendben a zene nemzetközi nagyságainak művei, jazz-muzsika és végül a magyar komponisták néhány alkotása csendül fel. két bérlet között válogathatnak a középiskolások: öt koncerten lukács ervin, kóródi andrás, zdenek kosler, ferencsik jános vezényel, e bérlet műsora változatos formában elevenít fel egy-egy zenei kort. ebben a bérletben „kapják,, a középiskolások a kisz központi művészegyüttes jubileumi műsorát is - hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából. a nagyobb - harmadikos-negyedikes - középiskolások bérlettulajdonosoknak a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara és énekkara ad ugyancsak öt előadásból álló hangversenysorozatot.

/folyt.köv./

M

- 4 -

bb.3. / indul...folyt./fé

a budapesti egyetemisták zenei tájékozottságát három különböző típusu hangversenysorozat is biztosítja. az erkel színház öt előadásából három koncerten a magyar állami hangversenyzenekar, egy-egy zenekari esten pedig a más szimfonikusok, illetve a budapesti filmharmoniai társaság zenekara működik közre. haydn: évszakok, kodály: hári jános szvitje, prokofjev -, illetve bartók -est várja azokat, akik ezt a bérletet vásárolják meg. új zenei stúdió - ez a címe annak a bérletnek, amelynek előadásai a kisz központi művészegyüttes hangversenytermében vasárnap délelőttönként 10 órakor lesznek. a sorozatban lehetőséget teremtenek az élő magyar zeneszerzők bemutatására is. orgona-estek a zeneakadémián - ebben a három előadásból álló sorozatban a középiskolai, egyetemi és főiskolai hallgatóknak ella istván, lehotka gábor és virágh endre ad egy-egy estet.

az ifjúsági koncertek igen kedvezményes - 20-80 forintos - bérleteit szeptembertől a filharmónia vörösmarty téri központi jegyirodájában ezúttal is külön ifjúsági pénztárnál vásárolhatják meg az érdeklődők./mti/

.-.

bb.6. nyiregyházán kiállítják a rakamazi árpádkori ásatások kincseit

vid-ká/fé hgy 1974.augusztus 29.

az októberi muzeumi hónap eseményeként első ízben állítják ki az utóbbi évek szabócs-szatmár megyei régészeti feltárásának legértékesebb leleteit. a rakamazon, talajjegytengetési munkálatok közben, napvilágra került honfoglalás-korabeli emlékeket restaurálás után láthatják az érdeklődők a nyiregyházi jósa andrás muzeumban. a rakamazi aranyozott szablyák, pénzérmék és tarsolylemez mellett bemutatják az 1927-es geszterédi ásatásoknál feltárt főnemesi leleteket is.

külön kiállításon helyezik el az elmúlt évi méhteleki feltárások 40 ujkőkori agyag istenszobrát./mti/

.-.

M

- 5 -

bb.5. csökkentik a pedagógusok kötelező óraszámát

i/szö/s/a/la

1974. augusztus 29.

kormányhatározat intézkedik arról, hogy az oktatásügy területén is bevezetik a csökkentett munkaidőt. ennek keretében valóra váltják a pedagógusok régi, jogos kívánságát: a heti kötelező óraszám mérséklését is. az oktatási minisztériumban a pedagógusok kötelező óraszámainak csökkentéséről a következő tájékoztatást adták szőke sándornak, az mti munkatársának:

a kormány határozata szerint a pedagógusok heti kötelező óraszámának csökkentése negyedik ötéves tervidőszakra előirányzott munkaidő-csökkentés szerves része. ezzel azonban még nem tekinthető teljesnek az oktatásügyi dolgozók általános munkaidő-csökkentése. ahhoz például, hogy a pedagógusok - az általános munkaidő-csökkentés keretében - a két hetenkénti második pihenőnapot megkaphassák, a tanév szerkezetét kell átalakítani. be kell vezetni a két hetes tanítási ciklust, amely 11 tanítási nappól és egy szabadnappól áll. ennek gyakorlati megvalósítására már jelenleg is folynak kísérletek, tapasztalatai kedvezőek. a két hetes ciklus széleskörű kiterjesztésére is megszülettek már a részleteiben is kidolgozott és átgondolt javaslatok. remélhető tehát, hogy az óraszám csökkentésén túlmenően a munkaidő-csökkentés a 11 napos tanítási rendszer utján a következő tervidőszakban megvalósítható.

a kormányhatározat nem csupán az óraszámokat mérsékli, hanem szeptember elsejétől az alsó-, közép-és felsőoktatásban lehetővé teszi a csökkentett, heti 44 órás munkaodó általános bevezetését. ez egyebek között azt is jelenti, hogy az oktatási intézmények gazdasági, műszaki, adminisztratív, és kiegészítő munkakörben foglalkoztatott dolgozóinak munkaideje az új tanévtől kezdve 44 órára csökken.

a pedagógusok tervezett óraszám csökkentését két szakaszban hajtják végre. az első szakasz az idei tanév szeptemberében, a második pedig a következő tanév szeptemberében kezdődik. a tanítási órák számát - szoros összhangban a központi célkitűzésekkel - mindenekelőtt azért csökkentik, hogy a pedagógusok számára több időt és nagyobb lehetőséget teremtsenek az iskolai nevelőmunka hatékonyabb megvalósítására. a pedagógusok munkaideje változatlanul heti 48 óra marad, amelyből így értelemszerűen többet lehet a z órán kívüli nevelőmunkára fordítani. a társadalom számára is közzismert, hogy a pedagógusok terhelése nagy, ám ez a terhelés közöttük egyenetlenül oszlik el. ezért a kötelező órák csökkentését sem lehet egyenletesen, mindenki számára egyforma mértékben megszabni. /folyt.köv./

- 6 -

14

bb.5./ csökkentik....folyt./-a

az óraszám csökkentésének első szakaszában - a most kezdődő tanévben - a következő intézkedéseket teszik: a kollégiumi nevelők heti óraszám a rendelet szerint 36 lesz. az óvónők órái általában hárommal csökkennek, a következők szerint: a függetlenített óvodavezetők hetihat, háromcsoportos óvodák vezetői 30, az egy-vagy kéts csoportos óvodák vezetői 33 órában, a beosztott óvónők 36 órában kötelezhetőek foglalkozásra.

az általános iskolákban a nyelveket, fizikát, kémiát tanító szaktanárok kötelező óraszám 21 lesz, ha tárgyat legalább 11 órában tanítják; az ének,rajz és testnevelés órái - amennyiben 12 vagy ennél több órában tanítják - 23; a gyakorlati oktatás tanárainak pedig 26, ha legalább heti 13 órában tanítják tárgyat. az általános iskola többi fel nem sorolt szaktanárának 23-ról 22-re csökken a kötelező órája.

a középiskolákban szintén arányosan vezetik be a könnyítést. a szakközépiskolákban a műhelyfőnökök órái 12-ről 11-re mérséklődnek. a szakközépiskolákban és a gimnáziumokban általában egy órát csökken a szaktanárok kötelező óraszám: 19 lesz. a nyelveket, fizikai, kémiai, : ?89üögiai, pedagógiai tárgyat, a pszichológiát, gimnáziumokban a szakmai gyakorlatiok elméletét, szakközépiskolákban a szakmai előkészítő és szakmai elméleti tárgyat tanító tanárok kötelező óraszám 19, ha legalább 10 órában tanítják tantárgyat. a testnevelés, rajz, szakrajz és szabadkézirajz, műszaki rajz, kertrendezési ismeret, ének-zene óráit 23 ban maximálták, ha legalább heti 12 órában tanítja a pedagógus; a középiskolában a gyors-és gépirás óráit pedig - ha legalább 11 órában tanítják - 22-ben állapították meggm a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban a szakmai gyakorlatokat vezető pedagógus kötelező óraszám 26, ha legalább 13 órában végzi./ szakközépiskolában az ugynevezett nem elmélet-igényes, szak-szakmai gyakorlatról van szó./ a világnézetünk alapjait legalább 9 órában tanító pedagógus kötelező óraszám heti 18.

a fel nem sorolt középiskolai tanárok óraszám általában 21. a zeneművészeti szakközépiskolákban a művészeti tantárgyak tanárainak óraszám 19, a képző-és iparművészeti szakközépiskolában szintén 19. a szakmunkásképző iskolákban a közismereti tantárgyak tanárainak 21 a kötelező óraszámuk. zeneiskolai tanár és fiók zenei vezetők órája 21.

1975. szeptemberétől a középiskolában általában 19., az általános iskolában pedig általában 21 lesz a kötelező óraszám

a pedagógusok heti kötelező óraszámának csökkentéséről intézkedő miniszteri utasítás a közeljövőben jelenik meg a művelődésügyi közlönyben./mti/

- 7 -

9M

bb.7. szeptember elsején befejeződik az idegenforgalmi főszezon - egy hét alatt 5200-an utaznak külföldre az ibusz-szal

i/kg/gg/sl/a/hgy

1974. augusztus 28.

szeptember elsején befejeződik az idegenforgalmi főszezon, de az ibusz utazásai iránt továbbra sem csökken az érdeklődés. csak ezen a héten 106 csoport - mintegy 5200 turista - indult vagy indul utnak a különböző országok megismerésére. legtöbben a szovjetunió városait, idegenforgalmi nevezetességeit keresik. a napokban 300 építőipari dolgozó barátság vonattal indult kiejv, kisinyov, ogyessza megtekintésére. szakmai program keretében meglátogatnak egy szovjet házgyárat is. ezernél többen szállnak most vonatra vagy autóbuszra, hogy jugoszláviába, ötszázan pedig az ndk-ba, spanyol-és olaszországba utaznak üdülésre, turistautra.

az ibusz-hozbeérkező jelentkezések szerint szeptemberben is több ezren kívánnak társasutazáson részt venni. a turisták többsége a spanyol és a jugoszláv tengerparton tölt majd a,, vénasszonyok nyará-,,-ból egy vagy két hetet, de jelentkeztek már a szász svájcba és a tátrába szervezett utakra is. egyik legérdekesebb őszi külföldi programban a petőfi nyomában címmel meghirdetett erdélyi utazás, amely többek között segesvárra kalauzolja az érdeklődőket./mti/

--

bb.8. csaknem száz kutató,, vallatja,, a hortobágyot

vid/ká/a/hgy

1974. augusztus 29.

csaknem száz tudományos kutatónak adott engedélyt az elmúlt hónapokban a hortobágyi nemzeti park igazgatósága, hogy a puszta különböző részein felméréseket, megfigyeléseket folytasson. a tavasz folyamán három évig tartó szabadföldi kutatómunka kezdődött az ujszentmargitai erdőben és környékén. ezt az őstölgyest a kék vércsék erdejének nevezik, itt található a puszta legszebb és legöregebb tölgyerdője. a kutatások, megfigyelések másik központja a nagyiváni szikes puszta, illetve a kunmadarasi mocsárvidék és ennek a területnek gomba, moha, zuzmó és alga flórája. valamennyi kutatás célja a hortobágyi nemzeti park növény és állatvilágának feltárása, a különleges védettséget érdemlő ritkaságok megóvására kidolgozott javaslatok végrehajtása, a tudományos feltárás nyomán nyert adatok közzététele./mti/

--
- 8 -

NA

bb.9. ermitázs-gyűjtemény budapesten - ember és természet - a közlekedés rugói - muzeumi előzetes

ai/me/s/a/hi/la

1974. augusztus 29.

hét kiállítás nyílik a következő napokban a budapesti muzeumokban. augusztus 31-én délelőtt 11 órakor a mezőgazdasági muzeumban gy.szabó béla, romániai állami-díjas festő és fametszőművész alkotásaiból mutatják be a magyarországi ihletésű paszteleket, szénrajzokat, fametszeteket, mintegy 300 műmet. az ember és természet című gyűjteményes kiállítás megnyitóján résztvesz az idős művész is.

szeptember 6-tól a műcsarnokban kiállításra kerülő fotódokumentumok a felszabadulásának 30. évfordulóját ünneplő bolgár nép életébe engednek bepillantást. a tárlat a testvéri szocialista ország gazdasági, társadalmi, kulturális eredményeit szemlélteti majd.

nagy érdeklődésre tarthat számot a leningrádi ermitázs és a moszkvai puskin képzőművészeti muzeum kiállítása a magyar nemzeti muzeumban szeptember 20 és október 20 között. a fekete-tenger északi partvidékén két és félezer évvel ezelőtt alakított görög városok és a bennszülött lakosság történeti fejlődésének, kölcsönhatásának bizonyítékai láthatók majd. a többi között fekete lakoss kerámiák, a boszporuszi királyság emlékei: halomsírok, arany-ékszerek, hadvezéri sirból származó aranyozott fegyverek, szobrok, a boszporuszi kézművesek remekei, a pontusi sztyeppés vidék nomád állattartó lakosságának, a szkítáknak és a szarmatáknak művészi tárgyai, a hunok színes ékkövés ékszerei. szintén a nemzeti muzeumban állítják ki azokat a kő-, csont-, bronz-és vasfegyvereket, amelyeket az őskori ember használt a létért folytatott küzdelemben. a jégkor végi hajítódárda, lándzsa és íj, a rézkorból hazánk területén előkerült rézfejszék, fokosok, bronzkori kardok, török, sisakok, lábvérték, karvédők jelzik, miként fejlődtek, tökéletesedtek a védő-és támadóeszközök.

a pesterzsébeti muzeumban szeptember 14-től gaál imre festőművész emlékkiállításának ad helyet, míg a petőfi irodalmi muzeumban szeptember 20-tól kaján tiberius karikatúráit állítják ki. mintegy 100 rajz - sajátos formanyelvén - a műalkotás keletkezéséről, életéről és utóéletéről beszél a látogatóknak.

/folyt.köv./

- 9 -

M

bb.9./ ermitázs.....folyt./-a

szeptember 28-án a közlekedési muzeumban nyílik meg a háromszázezer a közlekedésért című kiállítás, amely 300 nagyméretű fotón bemutatja az érdeklődőknek a szárazföldi, vízi- és légi közlekedés tervezésének, építésének és a biztonságos forgalom megszervezésének, irányításának titkait.
/mti/

--

bb.10. stresszhatás a növényvilágban - korai lombhullás a délföldön

vid-ká/fé hgy 1974.augusztus 29.

hazánkban, mint általában a közepes földrajzi szélességeken kontinentális az éghajlat. erre jellemző a nagyon meleg nyár, az esőhiány a legforróbb időszakban és a zord, csapadékos tél, párcsulva kellemes őszi, tavaszi évszakokkal. az utóbbi évtizedben azonban az időjárási viszonyok alakulásában váratlan fordulatok adódtak. ilyen meglepetés, hogy az elmúlt két évben ugyyszólván elmaradt az igazi tél. a nyarak is alaposan elütnek a régiéktől, az idén például rengeteg csapadék hullott, árhullámokat idézve elő a folyókon. az idei nyár rendkívüli volt abból a szempontból is, hogy szinte átmenet nélkül trópusias meleg és hűvös napok váltakoztak. egy ízben augusztusi ködképződést is észleltek a délföldön. ez az ugynevezett klimatikus ritmusváltás valóságos stresszhatást gyakorolt a növényvilágra. a növényvilág alkalmazkodó képessége, rezisztenciája még nem fejlődött ki eléggé és a stresszhatást, a rendkívüli megterheléseket nem szokhatták meg a fák. ezzel magyarázható a szeged utcáin, terein tapasztalható rendkívül korai lombhullás. még jóformán teljesen zöld, alig sárguló levelek is tömegesen hullanak le a fák ágairól./mti/

--

bb.11. csemegekukorica konzerv

vid-ká/fé hgy 1974.augusztus 29.

a kecskeméti konzervgyárban megkezdődött a csemegekukorica feldolgozása az új termékből, amellyel tavaly jelentkeztek először a külföldi piacon, hatvan vagon készárut gyártanak. összesen négy millió csövet dolgoznak fel a gyár ujonnan kialakított kukorica-vonalán. a nyersanyagot a hosszúhegyi állami gazdaság szállítja, ahol erre a célra 130 hektáron termelik a sárga „gyöngyszemű”, amerikai kukoricát. a zsengén lemorzsolt, enyhén cukros vízben párolt szemeket fél, illetve egykilogrammos dobozokba tartósítják. így kerül az nszk-beli és az angol megrendelőkhöz. mivel a külföldi piac állandónak ígérkezik, a kecskeméti konzervgyárban továbbfejlesztik, korszerűsítik a csemegekukorica feldolgozásának technológiáját./mti/

--

MA

- 10 -

bb.12. elítélt rablótámadók

i bc/tm/hi/fé la 1974.augusztus 29.

a ix. kerület egyik eszpresszójában szórakozott gere imre 20 éves segédmunkás és két 17 éves fiatalok: k.lászló iparitanuló és v.gusztáv segédmunkás, mindhárman budapesti lakosok. amikor a helyiséget elhagyták, az utcán hozzájuk csatlakozott egy idősebb ittas férfi, s az iránt érdeklődött, van-e a közelben szórakozóhely. a fiatalok egy másik eszpresszót ajánlottak neki, majd amikor a férfi elindult a megadott irányba, követték. közben gere javasolta társainak, hogy üssék le a férfit és vegyék el a pénzét. a két fiatalok némi vonakodás után beleegyezett. utána mentek, gere tarkón ütötte az idős férfit, majd eszméletlenül verték. ezután elvették karóráját, 100 forintját, és különféle használati tárgyait. az órát az egyik fiatalok másnap eladta.

a fővárosi bíróság gere imrét kétévi és két hónapi, két társát pedig egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

- 11 -

MA

bb 13. huszonegy kgm-vállalat majdnem félezer termékét állítja ki az őszi bnv-n

i ni/s-ju sl hgy

1974 augusztus 29./mti/

a kohó- és gépipari minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok közül 21 gyárnak majdnem félezer terméke szerepel az őszi budapesti nemzetközi vásáron, csaknem 2500 négyzetméter fedett illetve szabad területen. a kiállított fogyasztási cikkek közül különösen nagy érdeklődésre számíthatnak a háztartási eszközök, a szabadidő kellemesebb eltöltését szolgáló gépek, berendezések, valamint a közlekedési eszközök bemutatói.

a villamosberendezés- és készülék művek elekthermax gyára bemutatja legújabb villamos tűzhelyeit, köztük a széles és keskeny változatot, először láthatja a nagyközönség a vikendházakba is beépíthető, kapcsoló egységgel felszerelt főzőfelület. szerepel a kiállításon széles és keskeny gáztűzhely, széntüzelésű automata tűzhely, olajtűzhely, grillkészülék, hőkandalló, fűtőbetétek és különböző teljesítményű hőtárolós kálygák. a transzvill gyár vízmelegítőket, kézizuhanyos vízmelegítőket, ventilátoros hőkandallót állít ki. az eka-gyár belsőtéri lámpatesteket, kézilámpákat és új típusu fotólámpát mutat be. a világítástechnikai gyár mintegy 120 új lakás-világítótestet - csillárt, falikart, asztali- és állólámpát - állít ki.

a hajdusági iparművek bemutatóján bizonyára a legnagyobb érdeklődést a szuperautomata és a bio-szuperautomata mosógép kelti majd, a keverőtárcsás mosógépek, a különféle elektromos forróvíz tárolók, centrifugák, porszívók és konyhai elszívó berendezések mellett. elsőízben láthatja a nagyközönség az új típusu panellradiátorokat, amelyek olcsóbbak és esztétikailag szebbek az eddigieknél.

a hűtőgépgyár kiállításán látható lesz a teljes háztartási hűtőszekrény választék. az abszorpciós típusok közül az s-60, s-80 és az s-150, a kompresszorosok közül az l-125, l-150, l-175 és az l-230-as. a házgyári elemekből épített lakásokba beépíthető a g-modul-160 típusjelű kompresszoros hűtőgép. szerepelnek ezenkívül autoszifonok, habszifonok, alumínium radiátorok, ventilátoros klimakonvektorok, ablakra szerelhető kis klímakészülékek, klímaszekrények és folyadék-hűtőberendezés.

/ folyt. köv./

7.40/ju

- 12 -

bb 13. / huszonegy kgm-vállalat ... 1. folyt./-ju

az alumíniumárugyár kiállításának slágere a kettős falu teflonozott alufix sipoló tejforraló lesz. bemutatják a teljes alufix-teflonozott edénycsaládot és az egész kukta-gyorsfőző családot, amelynek legújabb típusa a ta gyorsfőző-edény. a pb-gázipalack család is új tagokkal gyarapodik és kiállítják a legújabb ötliteres univerzális zománczott autószipont is.

a szabadidő kellemesebb eltöltését szolgálják az orion rádió- és villamossági vállalat tévékészülékei, a hat kiállított típus közül is ki kell emelni a szenorion típust és a colorion színes készüléket. a videoton rádió- és televíziógyár kiállításán 14féle készüléket láthatnak az érdeklődők, közülük a legújabbak a jupiter, athene, akropolis és az athene de luxe. új színes készülék a munkácsy color. a rádióknál három luxus kivitelű típus jelenti az újdonságot. a budapesti rádiótechnikai gyár öt bemutatásra kerülő magnetofonjából három sztereo készülék és újdonság lesz egy kazettés telefon-röggitő berendezés is.

a közlekedési eszközök kiállításán szerepelnek a csepeli kerékpár- és varrógépgyár új típusu kerékpárjai. összesen 23 különféle kerékpárt mutatnak be, közülük is a legérdekesebbek az összecukható háromsebességű kerékpár, az ifjúsági versenykerékpár és a háromsebességű női és férfi kerékpár. /mti/

-.-

bb 14. pályázat somogy megyei családi házak tervezésére

k sb/sza-ju sl hgy

1974. augusztus 29.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a somogy megyei tanács pályázatot hirdetett a megye különböző tájait, természeti adottságait, és a lakosság egyes foglalkozási ágait figyelembe vevő családi házak tervezésére. e pályázat alapján bővítik majd a megyében ajánlott családi lakóházak terveinek választékát. ezért fontos követelmény, hogy a pályázók megoldásokat keressenek a helyi építőanyagok gazdaságos felhasználására, beépítésére is.

/ folyt. köv./

7.48/ju

- 13 -

bb 14. / pályázat ... 1. folyt./-ju

az érdeklődők már átvehetik a pályázati kiírást az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gazdasági hivatalában, a s készpályaműveket legkésőbb november 15-ig kell beküldeniük kaposvárra a somogy megyei tanácsnak. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására összesen 220 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb december 20-ig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti

-. -

bb 15. hiányosságok, szabálytalanságok a kisiparosok kereskedelmi tevékenységében

i kf/gk-ju hgy

1974. augusztus 29.

a minőségvizsgáló intézetek, a kiosz és a tanácsok bevonásával hét megyében 237 kisiparos kereskedelmi tevékenységét, elsősorban az állami előírások érvényesülését, ellenőrizték.

az okf, megyei felügyelőségeinek jelentéséből megállapította, hogy az ellenőrzött kisiparosok munkája hozzájárult a lakosság választékosabb áruellátásához, a kisiparosok többsége a kereskedelmi előírások szerint dolgozik. az ellenőrzött kisiparosok 27 százalékánál azonban különböző szabálytalanságokat tapasztaltak, s ezért felelősségre vonják őket - a szabálytalanságok főként jogi tájékozatlanságra, felületességre, esetenként azonban anyagi előnyyszerzésre vezethetők vissza. az ellenőrzések elmarasztalták az illetékes hatóságokat is az ipari igazolványok tervszerűtlen kiadása miatt, mert engedélyezték a kisiparosok kereskedelmi tevékenységét egyébként jól ellátott kereskedelmi központokban is.

az ellenőrzések szerint egyes szakmákban, főleg ahol új, korszerű termékeket gyártanak és szintetikus anyagokkal dolgoznak, hiányos a vásárlók tájékoztatása az áruk használatáról, kezeléséről, s jó néhány kisiparos tévesztette meg a vásárlókat külföldi címkék, megnevezések használatával. csongrád és győr megyében fordult elő, hogy a kisiparosok szabályellenesen, saját termékeiken kívül más, készen vásárolt cikkeket is árusítottak. a kisiparosok általában nem alkalmaznak gyártmány- vagy minőségjelzést, elvértve adnak az áruhoz használati-kezelési utmutatót, s üzleteikben nem tartanak írásos tájékoztatót a vásárlók reklamációs jogairól. csongrád, pest, szolnok és zala megyében visszatérő probléma, hogy a forgalomba hozott termékeket nem látták el árjelzővel. több helyen tapasztaltak törekvéseket - a megengedettnél magasabb alapanyagárak, irreálisan kalkulált anyagmennyiség és munkaidő stb. felszámításaival - tisztességtelen haszon elérésére. a próbavásárlásokon nem találtak különösebb visszaélést, az áralkalmazás ellenőrzését azonban a bizonylatok hiánya akadályozta. komoly hiányosság, hogy a kisiparosok többsége, jóllehet a jogszabály kötelezően előírja, nem ad számlát.

/ folyt. köv./

bb 15 . / hiányosságok ... 1. folyt./-ju

az árvetési, a kalkulációs kötelezettség elmulasztása, a nem megfelelő kalkuláció miatt alkalmazták az összes felelősségre vonások 80 százalékát. birságokon, szabálysértési eljárásokon kívül a belkereskedelmi minisztérium intézett a magánkisiparosok értékesítő tevékenységében föllelhető hiányosságok megszüntetésére, egyebek között az érvényes jogszabályok szükség szerinti korszerűsítéséről, módosításáról, valamint a tanácsai szakigazgatási szervek ellenőrzéseinek megszigorításáról. /mti/

-. -

1 be

bb 16. korszerű gépekhez - korszerű gyártási eljárások - külföldi licenceket vásárolt a hazai könnyűipar

i ol/s-ju sl hgy

1974. augusztus 29.

a rekonstrukciós beruházásokhoz mind a ruházati - mind pedig a butoriparban - nagy mennyiségű gépet importálnak - . gyakori az a megoldás, hogy az új gépparkkal együtt átveszik és bevezetik a legmodernebb külföldi gyártási eljárásokat is.

a kőbányai textil művek külföldön kikísérletezett eljárást alkalmaz a ruhaipari közbélesek gyártásában.

a szék- és kárpitósi vállalat osztrák cégtől átvett licenccel az atlax és apolló nevű fekhelyek előállításához új vasalásokat használ fel, amelyek segítségével ezek a butordarabok nagyobbíthatók. előnyük, hogy ilymódon a kis alapterületű házigyári lakások méreteihez igazítható, könnyen kezelhető praktikus berendezési tárgyak készülhetnek.

a székesfehérvári butoripari vállalat belga cégtől vásárolt pvc fólia-feldolgozási technológiát és ehhez szükséges berendezést is. így olyan butorokat állíthat elő, amelyek felületének tartossága lényegesen jobb a hagyományos termékekénél, s esztétikailag is jobban megfelel az igényeknek. az új eljárás a réginél nagyobb termelékenységet biztosít. külön előnye, hogy az egyébként elemekben gyártott butorokat darabonként is megvásárolhatják, majd később kiegészítetik azokat.

/ folyt. köv./

8.10/ju

Tolko

- 15 -

bb 16. / korszerű gépekhez ... 1. folyt./-ju

a licenc és know-how vásárlások természetesen a vállalatok hatáskörébe tartoznak, de beszerzésük jó előkészítése és a legcélszerűbb fejlesztési módszerek kiválasztásának elősegítése céljából a könnyűipari minisztérium irányelveket juttatott el a vállalatokhoz, továbbá szakvéleménnyel, esetenként központi támogatásokkal is hozzájárul ahhoz, hogy az iparpolitikai célok legjobban megfelelő gépekkel együtt új eljárásokat, korszerűbb technológiákat honosítsanak meg az üzemekben. /mti/

..-

bb 17. pécsi fiatalasszony az eszperantó világszövetség vezetőségében

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

az eszperantó világszövetség / uea/ a közelmúltban tartotta ideit - sorrendben az 59. - kongresszusát az nszk nagy kikötővárosában, hamburgban. ez alkalommal került sor a három évenként esedékes vezetőségválasztásra, amely magyar szempontból különösen érdekes volt: a vezetőség tagja lett ugyanis a pécsenti élő felsőné dr. szabó flóra ügyvédjelölt is.

dr. szabó flóra az első nő, aki ezt a magas funkciót betölti az eszperantó világmozgalomban. megválasztásával a szövetség a pécsi jogász sok éves sikeres eszperantista tevékenysége és a magyar eszperantó mozgalom eredményei iránti megbecsülését, elismerését fejezte ki. fontos funkciót bízta rá: az ő feladata lesz a nemzetközi kongresszusok és konferenciák szervezése.

a hamburgi kongresszust megelőzően az nszk egy másik városában - münchenben - ült össze az eszperantó ifjúsági világszövetség /tejo/ 30. kongresszusa, amelyen dr. szabó flóra elnökölt. előbb ugyanis főtitkára, tavaly óta pedig elnöke a fiatal eszperantisták világszövetségének. az ifjúsági szervezet minden esztendőben megújítja a vezetőségét és a müncheni kongresszuson további egy évre ismét elnökévé választotta a pécsi fiatalasszonyt. ez lesz azonban az utolsó működési éve az ifjúsági világszövetségben, mivel az uea-ban viselt tisztsége miatt a következő választáson már nem indult. /mti/

..-

8.118/ju

- 16 -

Tó/10°

bb 18. rendőrségi eljárás a biztonsági előírások megszegése miatt

mm-ju hgy

1974. augusztus 29.

a mátészalkai városi és járási rendőrkapitányság eljárást indított szabó istván 40 éves művezető mátészalkai és jakab jános 36 éves brigádvezető kocsondi lakos ellen, mert mátészalkán egy nyolclakásos ház építése során a biztonsági előírásokat megszegve az emelődaru kezelésével egy képesítéssel és gyakorlattal nem rendelkező segéd munkást bízta meg. a szabálytalan kezelés következtében a daru áram alá került és csatári gyula 18 éves kőműves csengerujfalui lakost halálos áramütés érte, erdei béla 20 éves kőműves mátészalkai lakost pedig súlyos állapotban szállították kórházba. a vizsgálat szakértő bevonásával folyamatban van. /mti/

..-

bb 19. tüzet okozott a felelőtlen dohányzás

mm-ju hgy

1974. augusztus 29.

szerdán a déli órákban tűz keletkezett székesfehérváron a cipész ktsz józsef attila utca 13 szám alatti üzemében. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint horváth lászló tiber segéd munkás tiltott helyen a rendkívül tűzveszélyes ragasztóhelyiségben dohányzott. a keletkezett tűz a ragasztó- és meőhelyiségek berendezési tárgyaiban, valamint az ott tárolt cipőkben, ragasztó- és csomagolóanyagokban okozott kárt. a veszélyes tüzet a nagy erővel kivonult székesfehérvári és a segítségükre érkezett várpalotai állami tűzoltóegységek közel két órai megfeszített munkával oltották el. a keletkezett anyagi kár meghaladja a 100 ezer forintot. /mti/

..-

bb 20. megkezdődött a cukorrépa betakarítása - megérkezett az első répaszállítmány a szolnoki cukorgyárba

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

a szolnoki cukorgyár körzetében megkezdődött a cukorrépa betakarítása. a zárt termelési rendszerben résztvevő környékbeli üzemekben a szolnoki, a héki állami gazdaságban, valamint az abonyi és a törökszentmiklósi tsz-ekben magyar, szovjet és francia gyártmányú betakarító gépekkel láttak munkához. csütörtökön megérkezett az első cukorrépa szállítmány a gyárba, amely szeptember 2-án kezdi meg a jubileumi, sorrendben a hatvanadik feldolgozási idejét. a répatermés jó, sok helyen eléri a hektáronkénti 350 mázsát. a termelő gazdaságoknak azonban gondot okoznak az elmúlt napok kiadós esőzései; sárosak, vizesek a répaföldek.

/ folyt. köv./

11.12/ju

- 17 -

Tó/11.12

bb 20. / megkezdődött a ... 1. folyt./-ju

a vasuton kívül a közúti járműveket is igénybe veszik a cukorrépa szállításához. a szolnoki 7-es volán vállalattal kötött szerződés szerint több mint 16 ezer vagon répát továbbítanak pótkocsis teherautókkal. a szállítás gyorsítására komplex betakarítási módszert szerveztek. ennek lényege, hogy a gépjárművekre a répát közvetlenül a répaszedő gépeknél rakják fel, majd a gyárban vízágyukkal ürítik ki a teherautókat. /mti/

--

bb 21. az ideü utolsó csoport a jósvafői szanatóriumban

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

csütörtökön az idei utolsó csoport kezdte meg a háromhetes klímaterápiás gyógykurát a jósvafői „földalatti szanatóriumban,,. a természetes sziklaüregben kialakított, kényelmes pihenővel ellátott gyógyhelyen az ország különböző üzemeiből harminc, asztmatikus megbetegedésben szenvedő beutalt dolgozó, valamint több mint negyven olyan vendég tölt naponta öt órát, akik maguk gondoskodnak ellátásukról.

a borsodi szénbányák szakszervezeti bizottságának kezelésében lévő klímaterápiás gyógyhely levegője gyakorlatilag teljesen pormentes, magas kalcium-iontartalmu, gyógyhatásu a légzőszervi megbetegedésben szenvedőkre. /mti/

--

bb 22. átadták a restaurált simontornyai várat

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

csütörtökön a műemlékvédelmi szakemberek átadták a nagyközség illetékeseinek a restaurált simontornyai várat. a több mint tíz esztendő restaurálás eredményeként az ország gyönyörű műemlékkel gazdagodott. a simon bán országbíró által épített xiii. századi lakótoronyhoz, a felújított lovagtermet magában foglaló szárny csatlakozik. a habsburgok által felrobbantott körbástyát helyreállították és ott mutatják be az ásatások során előkerült legszebb emlékeket.

/ folyt. köv./

11.30/ju

Tb 1245

- 18 -

bb 22. / átadták a ... 1. folyt./-ju

az egykori mocsárvár valamikor szinte bevehetetlen erősség volt, vak bottyán egyik legragyogóbb fegyvertényei között tartják számon, hogy simontornyát rohammal elfoglalta az osztrákoktól.

a nagy munkával feltárt kazamata rendszer labirintusában vendéglátó üzem működik majd, míg az épületben a községi könyvtár kap helyet. /mti/

--

bb 23. szocialista szerződés városszépítésre

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

sárvár város tanácsa az üdülő- és fürdőváros jellegnek megfelelő terek és parkok kiépítését határozta el. ennek érdekében felkérte az erdészeti tudományos intézet északdunántúli kísérleti állomásának, valamint az országos erdészeti egyesület helyi csoportjának tagjait, hogy készítsék el a város egységes, az egész településre kiterjedő fásítási, parkosítási tervét.

a felkértek készségesen eleget tesznek a kérésnek és társadalmi munkában készítik el a tervet. vállalatukat szocialista szerződésben rögzítették. /mti/

--

bb 24. közlekedési balesetek

sza-ju hgy

1974. augusztus 29.

a xvii. kerület péceli ut és bélyeg utca kereszteződésében turcsán mihály 31 éves autószerelő budapesti lakos személygépkocsijával elütötte az uttesten fekvő papp ferencné 41 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. turcsán mihály vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, és ellene az eljárást megindította.

/ folyt. köv./

11.40/ju

Tb 1245

- 19 -

bb 24. / közlekedési ... 1. folyt./-ju

a vi. kerület izabella utca és aradi utca kereszteződésében barna károly 23 éves gépkocsivezető tápiógyörgyei lakos az általa vezetett tehergépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget, az elsőbbségadás kötelező, jelzőtáblával védett útvonalon haladó 73-as jelzésű trolibusznak és összeütköztek. az ütközés következtében a trolibusz felhaladt a gyalogjárdára és ott elütötte székely mártonné 47 éves házfelügyelőt és reményi zsuzsanna 40 éves gyors-gépiró budapesti lakosokat. székely mártonné a helyszínen meghalt, reményi zsuzsanna és a trolibusz vezetője derék gézáné 34 éves budapesti lakos könnyű sérülést szenvedett. barna károly vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, s ellene őrizetbevétel mellett eljárást indított.

a xix. kerület ötvös utca és attila utca kereszteződésében moharos józsef 39 éves vízvezeték-szerelő budapesti lakos személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget a jelzőtáblával védett útvonalon haladó tehergépkocsinak és összeütköztek. a baleset következtében kövesdi istván 49 éves telepvezető budapesti lakos, a személygépkocsi utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentő kórházba szállította. a tehergépkocsi vezetője és utasa könnyen megsérült. moharos józsef ellen a rendőrség vizsgálatot indított.

mészáros imre 24 éves gépkocsivezető budapesti lakos személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget a xi. kerület hegyalja ut és sánc utca kereszteződésében és összeütközött egy segédmotoros kerékpárral, amelynek vezetőjét - magyar gyula 20 éves középiskolai tanuló budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a mentők kórházba szállították. mészáros imre ellen eljárás indult.

a xv. kerület hevesi ut és páskomligeti utca kereszteződésében winkler jános 20 éves esztergályos budapesti lakos motorkerékpárjával nem adott áthaladási elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. a motorkerékpár vezetője súlyos, nem életveszélyes, utasa könnyű sérülést szenvedett. a mentő a sérülteket kórházba szállította. winkler jános ellen a rendőrség eljárást indított. /mti/

--

11.50/ju

Tb 1245

- 20 -

bb 25. országos ankét salgótarjánban a villamos háztartási készülékek gyártásáról

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

a magyar elektrotechnikai egyesület és a lampart zim - együttműködve a hajdusági iparművekkel, a jászberényi hűtőgépgyárral és a vbkm-el - salgótarjánban rendezte meg a már hagyományos villamos háztartási készülék ankétot. a csütörtökön kezdődött kétnapos tanácskozáson a nagy villamos háztartási készülékgyárak mintegy száz szakemberén kívül részt vettek az országos műszaki fejlesztési bizottság, az országos tervehivatal és más központi szervek, intézmények képviselői is. a konferencia időszerűségét meghatározza, hogy egyezően a világszeret tapasztalható tendenciával, hazánkban is tovább növekszik a kőolaj- és földgázenergia felhasználás. ugyanakkor nő az egyéb forrásokból - így például a vízi- és atomerőművekből - nyert energia felhasználása is. ez természetesen hat a villamos energia fogyasztásra. az évente várható mintegy nyolc százalékos növekedést követnie kell a villamos háztartási készülékek gyártásának, jól automatizálható, felügyelet nélkül alkalmazható, tiszta, kényelmes és biztonságos háztartási berendezésekkel. /mti/

--

bb 26. az alföldi cipőgyár börzéje budapesten

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

az alföldi cipőgyár csütörtökön a budapesti divattervező vállalat bemutatótermében tartotta meg a hagyományos őszi cipőbörzét. a vevők, a nagykereskedelmi vállalatok képviselői, mintegy 200 modellből válogathattak. a gazdag kollekciónak a gyár 1975-ös tavaszi felnőt- és gyermekcipő kínálatát mutatja be. szembevetően sok a gyermekcipő, zömmel új vonalúak, s ami a legfontosabb, a méretválaszték is bővült. a minőségi próbán strapabíróknak bizonyultak az új gyermekcipők. /mti/

--

12.50/ju

Tb 1330

- 21 -

bb 27. dombot faragnak a vasutépítők nyugat-magyarországon

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

Látványos szakaszához érkezett nyugat-magyarország legnagyobb vasutépítése az oszkói dombon. a vasúti tranzit útvonalon komoly nehézséget jelent a teher- és a személyszállító vonatoknak az 1000 méterenként 14 métert emelkedő kemenesháti domb. ezért az azon átvezető vasutat felujítják, egyes szakaszokon új nyomvonalra terelik. bevágással, helyenként a domb lefaragásával vezetik az új vonalat. a több mint 400.000 köbméternyi földmunkával járó bevágással végeztek a gépesített vasutépítő brigádok és hozzáálltak a sínek lefektetéséhez. 1300 méterrel rövidül így a vasútvonal hossza vasvár és oszkó állomások között és az emelkedő is „szelidebb”, lesz.

az 1976-ig tartó munkára 110 millió forintot fordítanak. ebből új vasútállomás is épül a domb tövében fekvő vasvár nagyközségben. /mti/

--

bb 28. felépült vas megye első általános iskolai kollégiuma

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

Körmenten felépült vas megye első általános iskolai kollégiuma. 16 környékbeli kis falu 160 diákját helyezik el itt az új tanévben. az intézmény mellett 8 tantermes általános iskola is épült.

vas megye 29.000 általános és 11.000 középiskolás, illetve szakmunkás tanulójának egy részét új tanintézet várja. bajánsenyén napközi otthon és 6 tanterem, simaságon új iskola készült el. celldömölkön szintén új iskolát adnak át rendeltetésének. szombathelyen a pedagógusképző intézetek új gyakorló iskolát kaptak. a tanévkezdéstől 8 tanteremben indul meg a munka. /mti/

--

12.58/ju

- 22 -

bb 29. időjárásjelentés

-ju hgy

1974. augusztus 29.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 29-én 12 órakor:

többórás napsütés

a szovjetunió európai területének középső és déli részén a magas nyomású légköri képződmény határozza meg az időjárást. így ezeken a területeken általában kevés a felhő, száraz, az évszakhoz képest meleg az idő. ugyanakkor észak-nyugat-európában, valamint olaszország felett alacsony nyomású légköri képződmények hatására tulnyomóan felhős az ég, többfelé esik az eső, helyenként zivatar is kialakul. a kárpát-medence időjárását a következő 36 óra folyamán a szovjetunió területéről származó kissé szárazabb levegő határozza meg.

házánkban szerdán a nyugati megyékben erősen, máshol változóan felhős idő volt. így a dunántul nyugati felén csak 2-6, máshol 6-11 órán át sütött a nap. elsősorban a dunántulon sokfelé volt eső, zivatar. a lehullott eső mennyisége általában csapadéknyom és 10 mm között váltakozott, de egyes erősebb zivatargócokban elérte a 11-15 mm-t, sőt szendrőládon 32, lőrinciben 38 mm-t mértek.

egy-két helyen fűgéső is hullott. a hőmérséklet napközben a nyugati megyékben 17-23, máshol 24-30 fokig emelkedett. csütörtökön hajnalra 12-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt, esőt sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 20-26 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 21,7 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén süllyed. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 23 fok volt.

várható időjárás péntek estig: kevés nappali felhőképződés, legfeljebb a délutáni órákban egy-két helyen zápor, zivatar. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő keleti, északkeleti szél. több órás napsütés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 24-29 fok között.

/ folyt. köv./

13.07/ju

- 23 -

bb 29. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

távolabbi kilátások kedd reggelig. kevés felhő, néhány helyen zápor, zivatar. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11-16 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 24-29 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

a duna vizállása bp-nél 244 cm. /mti/
--

bb 30. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke augusztus 29-én 13 óráig:

se-ju hgy

1974. augusztus 29.

1. iskolarádió
 2. új bélyegek
 3. fiatalok hangversenyei
 4. műemlék felújítás kőszegen
 5. csökkentik a pedagógusok munkaidejét
 6. kiállítás rakamazon
 7. idegenforgalom
 8. kutatják a hortobágyot
 9. muzeumi előzetes
 10. korai lombhullás
 11. csemegekukoricakonzerv
 12. elítélt rablótámadók
 13. bnv
 14. pályázat
 15. kisiparosok kereskedelmi tevékenysége
 16. külföldi licenceket vásárolt a könnyűipar
 17. rendőrségi eljárás
 18. **Rehdőrségi eljárás**
 19. tűz
 20. cukorrépa betakarítás
 21. gyógykúra jósvafőn
 22. átadták a simontornyai várat
 23. szoc. szerződés
 24. balesetek
 25. villamos háztartási készülékek
 26. cipőgyári börze
 27. vasutépítés
 28. általános iskolai kollégium
 29. időjárásjelentés
 30. hírjegyzék
- /mti/
-

13.12/ju

- 24 -

bb 31. orvos vándorgyűlés sopronban

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

csütörtökön jakab tivadar professzor nyitotta meg sopronban a magyar anaesthesiológiai és reanimációs társaság kétnapos vándorgyűlését. a vándorgyűlésen 250 hazai és külföldi orvos vesz részt. a két nap folyamán csaknem kétszáz előadás hangzik el az intenzív betegellátásról, a mesterséges táplálkozásról, az orr, fül, gégeészet, szemészet, plasztikai sebészet, aneszteziológiai eljárásairól. az előadások helye a liszt ferenc művelődési központ, ahol egyúttal kiállítás nyílt a legújabb hazai, svájci, osztrák és angol orvosi műszerekből. /mti/

--

bb 32. megemlékezés mohácson az 1526-is csata évfordulóján

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata - a ,, mohácsi vész,, - évfordulójára emlékeztek csütörtökön a duna-parti városban. a hagyománynak megfelelően megkondultak a harangok a mohácsi sikon hősi halált halt magyar és szövetséges katonák emlékére. a csele patak torkolatánál álló obeliszknél és a lengyel emlékműnél virágokat helyeztek el. sokan ellátogattak a csata színhelyére, ahol régészek idézték fel a 448 évvel ezelőtt történt eseményeket. /mti/

--

bb 33. felavatták a fővárosi kézműipari vállalat szentlőrinci bődizsmű üzemét

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

a baranya megyei szentlőrincen csütörtökön felavatták a fővárosi kézműipari vállalat bődizsmű üzemét. a pécs közelében levő, gyorsan fejlődő nagyközség asszonyai, lányai több mint tíz éve sürgették nőket foglalkoztató üzem létrehozását. budapesti vállalat szívesen telepített üzemét a szabad munkaerőt kínálkozó községbe. a megyei tanács 600.000 forintért megvásárolt egy épületet, a helyi tanács közműről és villanyról gondoskodott, a kézműipari vállalat pedig mintegy 2 millió forinttal vett részt a beruházásban. a korszerű varró és szabó gépekkel felszerelt kis üzemben ötvenen kezdtek dolgozni, de fokozatosan száz fölé emelik a létszámot. ezenkívül bedolgozást is szerveznek. munkavédelmi kesztyűket, különböző bőrlabdákat, iparművészeti termékeket állítanak elő. /mti/

--

13.32/ju

- 25 -

bb 34. megszépíteni, tartalmassá tenni az öregkort - a szociális gondozás helyzetéről tárgyalt szeged város tanácsa

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

szeged két szociális otthonában 370 idős embert gondoznak. a velük való törődésre jellemző, hogy ellátásukon kívül szellemi, kulturális igényeiket is kielégítik. színházba, moziba rendszeresen járnak, részt vesznek a tudományos ismeretterjesztő társulat előadásain, kirándulásokra viszik őket.

szeged város tanácsának csütörtöki ülése elé terjesztett és elfogadott jelentés arról is beszámolt, hogy a városi tanács egészségügyi osztálya feladatának tekinti a szociális otthonok zárt jellegének feloldását. a cél az, hogy az idős emberek ne érezzék magukat feleslegesnek, megtalálják helyüket, szerepüket a társadalomban. ez csak úgy valósítható meg, ha a pihe- nést sikerül valamilyen elfoglaltsággal párosítani. ezen a téren vmár tapasztalható kezdeményezés: a szociális intézmények lakói közül egyre többen készítenek népművészeti jellegű kézimunkákat. /mti/

--

bb 35. határidő előtt három hónappal készül el a szegedi 1-es számú gázfeldolgozó üzem

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

a magyar-szovjet kooperációban épülő szegedi 1-es számú gázfeldolgozó üzem három hónappal a határidő előtt: ez év november 7-én elkészítésére 11 kivitelező, tervező és beruházó vállalat szocialista szerződést kötött. a vállalatok felajánlásait a pártkongresszus tiszteletére tették meg.

az új létesítményben 62.000 tonna cseppfolyós gázt állítanak majd elő évente. az üzem határidő előtti átadásával lehetővé válik a lakossági fogyasztók körének nagyarányú bővítése: 1975-ben további 500.000 lakos juthat propán-bután gázhoz.

/ folyt. köv. /

14.05/ju

- 26 -

16/4/74

bb 35. / határidő előtt ... 1. folyt./-ju

a szocialista szerződés okmányát elsőként irták alá a szovjet szakértői csoport vezetői, akik a berendezések idejében történő szállítással, a szerelési munkák irányításával, műszaki tanácsadással nyújtanak segítséget a termelés mielőbbi megkezdéséhez. /mti/

--

bb 36. kiemelt feladat a laboratóriumok automatizálása - pécselt tartja 25. kongresszusát a laboratóriumi diagnosztikai társaság

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

a magyar laboratóriumi diagnosztikai társaság jubileumi kongresszusát tartja pécselt: 25. alkalommal ült össze a nagymultu tudományos társaság közgyűlése. a kongresszuson tíz ország több száz orvosa vesz részt, köztük a tudományág számos neves képviselője. az orvostudományi egyetem aulájában csütörtökön rendezett megnyitó ünnepélyen dr. tigyí józsef akadémikus, az egyetem rektora, majd dr. m. rubin washingtoni professzor, a klinikai kémiai társaságok nemzetközi szövetségének elnöke köszöntötte a kongresszust.

[minisztériumi]
dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár üdvözlő szavaiban rámutatott arra, hogy a laboratóriumi diagnosztika az orvostudomány egyik leggyorsabban fejlődő ágazata. a laboratóriumi vizsgálatok száma évről-évre nő, s a bonyolult vizsgálatokat ma már nem lehet elvégezni a hagyományos, jórészt elavult módszerekkel, és eszközökkel. a tudományos-technikai forradalom eredményeit ezen a területen is hasznosítanunk kell. az egészségügyi minisztérium kiemelt feladatként kezeli az orvosi laboratóriumok automatizálását és nagy összegeket költ a korszerű berendezések, műszerek, eszközök beszerzésére. a következő öt éves tervben tovább fejlődik a hazai laborműszer-gyártás. a minisztérium a közeljövőben országos laboratóriumi intézet néven országos jellegű intézményt hoz létre, amelynek feladata a laboratóriumi szakemberek képzése, új diagnosztikai műszerek kikísérletezése és új vizsgálati módszerek kidolgozása lesz.

/ folyt. köv. /

14.12/ju

- 27 -

M. J. 72

bb 36. / kiemelt feladat ... 1. folyt./-ju

a kongresszust a laboratóriumi diagnosztikai társaság elnöke, dr. Fischer Antal egyetemi tanár nyitotta meg. ezt követően megkezdődött a három napos tudományos ülés, amelynek során mintegy félszáz előadás hangzott, illetve hangzik el. a kongresszus fő témája a vesediagnosztika, ezen belül a veséáramlás pontosabb meghatározása. a magyar vesekutatásnak nagy hagyományai és jelentős eredményei vannak. s ezeket összegezi a pécsi ülés. ezzel kapcsolatban javaslat hangzott el a kongresszuson, hogy a társaság alapítson emlékművet a nagy magyar orvoskutató, Jendrassik Loránd tiszteletére, s azt évente adományozzák majd a laboratóriumi diagnosztika kiváló művelőinek.

az egészségügyi minisztérium orvosi műszerügyi intézete a kongresszus alkalmából nagyszabású orvosi műszerkiállítást rendezett, amelyen harminchárom hazai és külföldi vállalat mutatja be legkorszerűbb termékeit. /mti/

-.-

bb 37. hétfőtől bevezetik csepelen a szakszervezeti jogsegélyszolgálatot

t ni/mm-ju sl hgy

1974. augusztus 29.

szepember 2-án kezdi meg működését a csepel vas- és fém-művekben a szakszervezeti jogsegélyszolgálat - jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján a tröszt szakszervezeti tanácsa nevében Papp Ferenc szervező-termelési titkár. a hat főből álló csoport a szakszervezeti tanácson belül önállóan látja el feladatát, tagjait erre a munkára függetlenítették.

a műveknél eddig is volt sokoldalú, magasszintű jogi tanácsadás és a szolgálat életrehívásával tovább kívánják gazdagítani a dolgozók jogi ismereteit, segítik az esetleges jogsérelem orvoslását. cél, hogy közvetlenül a munkahelyén utánjárás nélkül vehessen igénybe a szakszervezeti tagság jogsegélyszolgálatot.

/ folyt. köv./

14.20/ju

- 28 -

M 1501

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1974. augusztus 29.

bb 40. ülést tartott a minisztertanács

-ju hgy

1974. augusztus 29.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

Fock Jenő, a minisztertanács elnöke tájékoztatta a kormányt a bolgár népköztársaságban augusztus 21-23. között tett hivatalos baráti látogatásáról. a miniszterelnökök megvitatták a kétoldalú kapcsolatok, mindenekelőtt a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés továbbfejlesztésének feladatait, valamint az időszerű nemzetközi kérdéseket. megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország sokoldalú kapcsolatai a komplex program és a kgst xxviii. ülésének határozatainak szellemében, eredményesen fejlődnek. kedvezőnek értékelték az 1976-80. évi népgazdasági tervek koordinálásának munkálatait. a megbeszélések a teljes egyetértés és nézetazonosság szellemében folytak le. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette, és határozatot hozott a szükséges intézkedések megtételére.

az építésügyi és városfejlesztési, valamint az igazságügyminiszter előterjesztése alapján a kormány megtárgyalta az emberi környezet védelméről szóló törvényjavaslatot, és úgy határozott, hogy azt az országgyűlés elé terjeszti.

/ folyt. köv./

14.00/ju

T 1420

- 1 -

bb 40. / ülést tartott ... 1. folyt./-ju

a minisztertanács az emberi környezet védelmével, megóvásával és tervszerű alakításával kapcsolatos tevékenység összehangolása, ellenőrzése és hatékonyságának fejlesztése érdekében országos környezetvédelmi tanácsot létesített. a kormány felkérte a hazafias népfrent országos tanácsát, a szakszervezetek országos tanácsát és a kisz központi bizottságát, hogy a tanács munkájában vegyenek részt.

a minisztertanács megtárgyalta az autóbussz közlekedés helyzetéről és fejlesztésének kérdéseiről szóló előterjesztést. az autóbusszok naponta 5-6 millió utast szállítanak és a kocsik ma már az ország településeinek 98 százalékát bekapcsolják a közlekedési hálózatba. a személyszállítási igények kielégítése érdekében szükséges azonban az előregedett autóbusszállomány új típusokkal történő fokozottabb felváltása. a kormány úgy határozott, hogy erre az ötödik ötéves terv időszakában kerül sor.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mti/

--

14.02/ju

- 2 -

16/420

bb 37. / hétfőtől... 1. folyt.//-ju

a jogsegélyszolgálat működéséről minden dolgozó ismertetőt kap. a jogi felvilágosítást és a jogpropagandát több kiadvánnyal szolgálja, a szakszervezeti tisztségviselők továbbképzésének tematikájába is beleillesztik. a szolgálat segíti például a dolgozók ingatlanvásárlási ügyeit, munkajogi kérdésekben nemcsak az aktív dolgozókat, de a nyugdíjasokat is képviselik szükséges esetekben. amikor erre illetékes a jogsegélyszolgálat, a külső jogi képviselőt is ellátja.

a szakszervezeti jogsegélyszolgálat működése nem állelletében a vállalati jogi apparátussal, hanem kölcsönösen segítik egymást, és nem érinti a szakszervezeti szervek feladat - és jogkörét sem. a szolgálat tevékenységét ingyenesen végzi. már a munka indulásakor az új tanácsadási forma továbbfejlesztésének lehetőségeit is számba veszik. /mti/

--

bb 38. meg kell oldalni a geodéták szervezett továbbképzését - véget ért pécsett az országos geodéziai konferencia

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

csütörtökön pécsett véget ért a három napos országos geodéziai konferencia. dr. homorudi lajos, a geodéziai és kartográfiai egyesület elnöke záró beszédében igen hasznosnak ítélte a kétszáz geodéta, mérnök és technikus tapasztalatcseréjét, amelynek során a magyar geodézia legidősebb kérdéseit vitatták meg.

az egyik téma a vezetés és szervezés volt. tekintettel arra, hogy a korszerű eszközök felhasználása, az automaizálás minden esetben magas fokú szervezettséget igényel. a másik aktuális kérdés: a mérési eredményeknek térképen történő rögzítése helyett, egyre inkább előtérbe kerülnek az adatbankok. tehát nem rajz ábrázolja a felmérést, hanem megfelelően tárolt adatgyűjtemény, amelyhez igény szerint hozzá lehet férni, ugyanakkor a változásokat jobban nyomon lehet követni. egybehangzó volt az a vélemény, hogy a geodéták oktatását, továbbképzését mielőbb szervezett formában kell megoldani. /mti/

--

14.25/ju

- 29 -

NA-1570

bb 39. együttműködési megállapodás a kisz nógrád megyei bizottsága és az mtesz között

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 29.

együttműködési megállapodást irtak alá csütörtökön salgótarjánban a kisz nógrád megyei bizottsága és az mtesz megyei szervezetének képviselői. a megállapodás értelmében az mtesz megyei elnöksége mellett ifjusági bizottságot hívnak életre. a két szervezet a szorosabb együttműködés elősegítésére munkaprogramot fogadott el, amelynek megvalósítása meggyorsítja a fiatal, tehetséges szakemberek fejlődését, műszaki-tudományos munkásságuk kibontakozását, egyszersmind fellelenti a kisz szakmai- és munkaverseny mozgalmait. /mti/

--

bb 41. halálos közlekedési balesetek

pá-ju hgy

1974. augusztus 29.

szentes és csongrád között piti géza 22 éves szakács, szentesi lakos motorkerékpárját nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és nekiütközött az előtte haladó, szabályosan kivilágított lovacskocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője és utasa, dancsó józsef 49 éves nyugdíjas, szentesi lakos a helyszínen meghalt.

baranya megyében boly és borjád között maul józsef 20 éves lakatos, bolyi lakos motorkerékpárját nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és elütötte a vele szemben az ut szélén gyalogló fazekas balázs 55 éves nyugdíjas, pécsi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a motorkerékpár vezetőjét és utasát súlyos állapotban szállították kórházba. /mti/

--

14.32/ju

- 30 -

NA 1500

bb 44. autóbusszakértői kollokvium székesfehérvárott

vid/um kz hgy

1974. augusztus 29.

a tervezők, a konstruktőrök, a gyártók és az üzemeltetők adtak egymásnak randevut székesfehérvárott, a csütörtökön megkezdődött ötödik autóbusszakértői kollokviumon. a tanácskozáson - amelyen részt vett dr. betlej sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes is - több mint kétszáz közlekedési és járműipari szakember vitatja meg az autóbusszok üzemeltetési tapasztalatait, valamint az ugynevezett karambolvizsgálatok eddigi eredményeit. a kétnapos tanácskozáson több, mint husz előadás hangzott, illetve hangzkk el erről a témáról. a tanácskozást követően bemutattják a résztvevőknek a legújabb autóbustípusokat, köztük a külföldön is nagy sikert aratott ik 211-es típusu, ugynevezett munkásautóbust. az utóbbi sorozatgyártását jövőre kezdi meg az ikarus székesfehérvári gyára. /mti/

--

bb 45. öt vízügyi vállalat együttműködési megállapodása

vid/um kz hgy

1974. augusztus 29.

három észak-magyarországi megye - borsod, heves és nógrád - öt vízmű vállalata csütörtökön kazincbarcikán együttműködési megállapodást irtak alá a tizenegyedik pártkongresszus és hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulója tiszteletére. a megállapodás szerint az öt vállalat a jövőben egyeztetni a lakosság évi ivóvizigényét, s ennek alapján összehangolják többek között beruházási és műszaki fejlesztési terveiket is. közös szakcsoportot hoznak létre a térségben lévő több mint száz helyi törpevízmű automatizálásának tervezésére és kivitelezésére. együttesen alakítják ki a „dolgozz hibátlanul,, munkarendszer szakmai sajátosságoknak megfelelő szabályzatát.

a munkások szakmai műveltségének fokozására közös tanfolyamokat szerveznek. megvizsgálják az öt vállalat részvételével létesítendő üdülő építésének lehetőségét. szorgalmazzák a szocialista brigádok kapcsolatainak kialakítását. /mti/

--

- 31 -

14.55/um

NA 1800

bb.42. kártérítésre kötelezték a vállalatot - baleseti ügyben döntött a szakszervezetek fejr megyei tanácsa elnöksége

vid-kz/fé hgy 1974.augusztus 29.

fellebezés folytán tárgyalta csütörtökön a szakszervezetek fejr megyei tanácsának elnöksége kocsmár zoltán székesfehérvári motorszerelő, a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság dolgozójának üzemi baleseti ügyét. a motorszerelő idén március 1-én három társával több, mint 1.5 mázsás kompresszort emelt kézierővel, emiatt inhüvely-gyulladást kapott, illetve csaknem két hónapig volt betegállományban. a baleseti jegyzőkönyvet csak késedelmesen - március 21-én - vették föl, a sérült többszöri kérésére, de mivel a jegyzőkönyvben megváltoztatták a tényeket, a sérült nem írta alá. a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság ugyanis - a félreérthető orvosi szakvéleményre alapozva - nem akarta elismerni, hogy kocsmár zoltán üzemi balesetet szenvedett.

a szakszervezetek fejr megyei tanácsának munkavédelmi felügyelője a helyszíni szemle során megállapította, hogy kocsmár zoltán motorszerelő sérülése üzemi baleset volt és elrendelte a betegállomány időtartamára a sérült táppénze, valamint átlagkeresete közötti különbség megtérítését./mti/

bb.43. megyei vezetők és fiatal tanácstagok találkozója

vid-kz/fé hgy 1974.augusztus 29.

nógrád megyei párt-, tanácsi-, szakszervezeti és kiszervezők találkoztak csütörtökön a megye fiatal tanácstagjaival salgóbányán. élénk eszmecsere bontakozott ki a fiatalok sok kérdést tettek fel, többek között a közös tanácsu, ugynevezett tagközségek hátrányos helyzetével, a fiatalok és a gazdasági vezetők kapcsolatainak „zökkenőivel”, összefüggésben. többen nehezményezték, hogy a kollektív szerződések éves módosításakor sok helyütt nem veszik figyelembe az ifjúsági törvény előírásait, mások azt kifogásolták, hogy csak kevés jele van a tavaszi ifjúsági parlamenteken elhangzott javaslatok, észrevételek megvalósulásának./mti/

15.15./fé

- 32 -

M 1610

bb.46. hogyan gazdaságosabb? - országos műtrágya mozgatási konferencia pécsen

vid-kz/fé hgy 1974.augusztus 29.

a mezőgazdasági termelés mennyiségi és minőségi szintjének növeléséhez gazdaságaink az előzetes számítások szerint 1975-ben 4,5 millió tonna 1980-ban pedig már 6 millió tonna műtrágyát használnak fel. fontos kérdés tehát, hogy ez a tekintélyes mennyiségű anyag hogyan jut rendeltetési helyére. e témával foglalkozik a kutató, a gyártó és felhasználó szakemberek csütörtökön pécsen megnyílt 2 napos tanácskozása. az anketon megvizsgálják milyen módszerek, gépek és egyéb eszközök alkalmazásával oldható meg a legkisebb veszteséggel a leggazdaságosabban, s ugyanakkor a környezet szennyezési veszélyek minimálisra csökkentésével a műtrágya szállítása. az eddigi tapasztalatok szerint mint rámutattak, az látszik célszerűnek, hogy egy-egy megfelelő építményekkel és gépi berendezésekkel ellátott agrokémiai központ 20-30 ezer hektár területet szolgál ki műtrágyával és növényvédőszerrel./mti/

--

bb.47. hatszáz vagon piritott burgonya

vid/kz/fé hgy 1974.augusztus 29.

megkezdődött a miskolci hűtőházban az idei „pirított burgonya”, szezon. az 1971-ben átadott holland gyártmányu, automata gépsorai az idén ezerháromszáz vagon különleges minőségű, borsodban és szabolcsban zárt rendszeren termelt burgonyát dolgoznak fel, s ebből hatszáz vagon készterméket állítanak elő. a gyárilag piritott hasábburgonyát a nagyfogyasztók - mint többek között a kórházak, üdülők, üzemi konyhák részére tíz és tizenöt kilogramos, a háztartásoknak pedig negyven dekagramos csomagolásban hozzák forgalomba./mti/

bb.48. weintrager adolf festőművész kiállítása zalaegerszegen

vid/kz/fé hgy 1974.augusztus 29.

a képcsarnok vállalat zalaegerszegi bemutatótermében csütörtökön megnyílt weintrager adolf festőművész kiállítása. a művész 52 olajfestményéből, illetve akvarelljéből rendezett tárlatot szabolcs péter zalaegerszegi szobrászművész nyitotta meg./mti/

--

15.30/fé

- 33 -

M 1610

bb 49. magyar- vietnami barátsági nap nagykanizsán

vid/ny kz hgy

194 augusztus 29

a hazfias népfront zala megyei bizottsága magyar-vietnami barátsági napot rendezett csütörtökön nagykanizsán. a rendezvényen s a keretében megtartott barátsági gyűlésen megjelent nguyen khac duy, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára. a gyűlésen moldován istván a finommechanikai vállalat igazgatója emlékezett meg a vietnami nép harcairól és győzelméről, s felszólalt nguyen khac duy másodtitkár is./mti/

-. -

bb 50. ,, millenniumi,, iskola esztergomban

vid/kz/ny hgy

1974 augusztus 29

csütörtökön átadták esztergomban a somogyi béla uton épült nyolctantermes ,, millenniumi,, iskola első részét. alapkövét tavaly a város ezredéves ünnepe során tették le. az esztergomi

építőipari szövetkezet dolgozói akkor ígéretet tettek rá, hogy a beruházás első részét az új tanév kezdetére átadják.

az új iskolában most hat tantermet vesznek birtokukba a gyerekek. a 15 millió forintos költséggel létesülő intézmény építését a következő öt éves tervben fejezik be. többek között a városi sportkörök edzésére is alkalmas tornatermet és más iskolák kiszolgálására is megfelelő ezerszemélyes konyhát építenek benne. komárom megyében ez az első olyan iskola, amelynek az építéséhez a lakosság anyagilag is hozzájárult. a költségek fedezéséből 135.000 forintot magára vállalt./mti/

-. -

bb 52. weszely istván,

mm/ny zs hgy

1974 augusztus 29

a partizán emlékérem tulajdonosa, a szövetkezeti mozgalomtöbbszörös kitüntetettje 66 éves korában váratlanul elhunyt. bucsuztatása szeptember 5-én 15 órakor lesz az óbudai temetőben./mti/

15.35/ny

-34-

14.16.15

bb.51. bűnüldözés oknyomozással - napirenden a légi kalózkodás, a kábítószerek - büntetőjogi világtalálkozó budapesten szeptemberben

t tf/gg/zs/fé hgy

1974. augusztus 29.

dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke csütörtökön sajtóértekezleten számolt be arról, hogy szeptember 9-től kezdődően egyhetes programmal nemzetközi büntetőjogi kongresszus lesz budapesten. négy fő téma szerepel a napirenden: a büntetőjog eszközeinek és módszereinek fejlődés / erről dr. király tiber budapesti jogászprofesszor tart vitaindító előadást/, a kábítószerekkel való visszaélés üldözése és megelőzése, a bűncselekmények sértettjeinek kártalanítása, valamint a légi kalózkodás megakadályozása. a kongresszust az ötven évvel ezelőtt létrehozott nemzetközi büntetőjogi társaság rendezti. / ennek az egész világot átfogó nemzetközi tudományos egyesületnek a munkájában magyarországot 1960 óta vesz részt./

most első alkalommal rendez szocialista országban kongresszust a nemzetközi büntetőjogi társaság, amely egyébként a budapesti tudományos tanácskozás napjaiban tisztújító közgyűlést is tart. a nemzetközi jogéletben kétségtelenül kiemelkedő jelentőségű eseményen a világ minden tájáról érkező mintegy hatszáz jogtudós, bíró, ügyész, a büntető igazságszolgáltatás és különböző jogi tudományterületek szakemberei vesznek részt. szocialista országokból érkeznek a résztvevőknek több mint a fele, legnagyobb számban a szovjetunióból, lengyelországból és jugoszláviából. magyarországot 130 jogász képviseli a világtalálkozón.

a tíz nap múlva kezdődő kongresszus célját és jelentőségét érzékeltetve dr. szakács ödön - aki a nemzetközi büntetőjogi társaság magyar nemzeti csoportjában az elnöki tiszteletet tölti be - elmondta: a szervezetet 1924-ben azzal a céllal hozták létre, hogy segítse a közeledést és az együttműködést azok között a jogászok között, akik szerte a világban a büntetőjogot tanulmányozzák, alkalmazzák, és munkájukkal részt vesznek a bűnözés okainak feltárásában, a bűnözés elleni küzdelemben. e célt szem előtt tartva, a társaság a különböző jogi iskolák közötti vitáktól elhatárolja magát, csakis az érdemi munkára, tehát a bűnözés társadalmi hátterének, gyökereinek felkutatására összpontosítja figyelmét. /folyt.köv./

15.45./fé

- 35 -

14.16.15

bb.51. /bünüldözés...folyt./fé

brüsszel, bukarest, palermo. párizs, varsó, madrid, koppenhága és kairó - ezekben a városokban tartották a társaság korábbi kongresszusait, azután 1946-ban genfben újjáalakították a szervezetet. hágában és rómban volt a két utóbbi konferencia : a budapesti rendezvény sorrendben a 11. ilyen tanácskozása lesz a nemzetközi büntetőjogi társaságnak.

a szakmai tanácskozást, a fő témákat különkülön megvitató szekciók munkáját más tapasztalatszerző szakmai programok teszik teljessé. a kongresszus résztvevői ellátogatnak például a rendőrség büntető-technikai intézetébe, abünügyi muzeumba, fiatalok ruak büntetés-végrehajtási intézetébe, részt vesznek tárgyalásokon is a fővárosi bíróságon./mti/

--

bb.53. kitüntetés

mm/zs/fé hgy 1974.augusztus 29.

az elnöki tanács aczél andort, a marxista-leninista esti egyetem iv. kerületi tagozatának vezetőjét több évtizedes munkásságáért, 60. születésnapja és nyugalomnyiba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany-fokozatával tüntette ki./mti/

--

bb.54. emlékezés pór bertalanra

t ró/tm/zs/fé hgy 1974.augusztus 29.

barátai, alkotótársai emlékeztek csütörtökön pór bertalan festőművészre halálának 10. évfordulóján. a művészeti szakszervezetek székházának udvarán levő mellszobránál szabó istván szobrászművész, a művészeti szakszervezetek szövetségének társelnöke emlékezett a forradalmár művészre, aki hittel-lelkessedéssel alkotott. megjelent a kegyeletes ünnepségen dr.marczali lászló, kulturális miniszterhelyettes is, s koszorúval róttá le kegyeletét a magyar képzőművészek szövetségének képviselőjében mikó sándor főtitkár, a képzőművészeti főiskola nevében pedig dr. rónay györgy titkár./mti/

--

15.50/fé

- 36 -

MA-16²⁰

bb 55. vezető helyen a gyógyszerkutatás - nóbeldijas tudós a tapasztalatokrl - befejeződött a ii. európai krisztallográfiai konferencia

vid/kz/ny hgy

Táskos

1974 augusztus 29

csütörtökön befejeződött keszthelyen a második európai krisztallográfiai konferencia. husz ország 750 kutatója 250 előadás alapján értékelte a tudományág legújabb eredményeit, céljait, aktuális feladatait. a négynapos tanács témái között vezető helyen szerepelt a gyógyszerek és a biológiailag érdekes vegyületek szerkezetének kutatása. nem véletlen, hogy a magyarországi rendezvényen ez a téma külön hangsúlyt kapott. a gyógyszerkutatásunk ugyanis a krisztallográfusok - a molekulák szerkezetével foglalkozó kutatók - körében is elismert. számos már gyártott és most előállított vegyület szerkezetét vizsgálják a tanácskozás résztvevői, s a molekulákon belül az atomok elhelyezkedése és a gyógyszerhatása között keresik az összefüggést. ennek ismeretében ugyanis tovább növelhetik majd az egyes gyógyszerek hatását. több már ismert vegyület is napirendre került így például a pirimidazol, amelyből a chinoin fájdalomcsillapítót gyárt. számos előadás foglalkozott a fénoxidok szerkezetével, amelynek ismerete a fémek, ötvözetek tulajdonság változtatásához adhat megbízható támpontot. a konferencia záróülésén elhatározták, hogy a következő európai rendezvényt 1977-ben zürichben tartják.

a ii. európai krisztallográfiai konferenciának több neves tudós résztvevője volt. köztük dorothy hodgkin nobel-dijas professzor, a krisztallográfusok nemzetközi uniojának elnöke. az mti munkatársának kérésére a magyarországi tanácskozás tapasztalatairól és személyes terveiről elmondotta, a széleskörű keszthelyi eszmecsere egyértelműen azt bizonyítja, hogy a krisztallográfia kutatóinak a jövőben nemcsak az egyes molekulák szerkezetét kell elemezniük, hanem fel kell tárni a rokon vegyületek közötti összefüggéseket. ez utóbbi - mondotta - új felfedezések alapja lehet.

a professzornő elmondotta továbbá, hogy folytatja azt a tudományos munkát, amiért 1964-ben a nobel-díjat kapta: a biológiailag fontos nagy molekulájú vegyületek kutatását. ezen belül elsősorban az inzulinnal foglalkozik, amely az egyre növekvő számú cukorbeteg gyógykezelésénél elengedhetetlen. közös kutatáshoz kezdtek barnard professzorral, aki a szivátültetéssel tette nevét világhírűvé.

/folyt köv/
16.00/ny

-37-

MA-16¹⁵

bb.55. / vezető helyen..folyt/ny

a tanácskozás másik neves résztvevője n.v. belov a szovjetunió lenin-dijas tudósa, aki a szilikátkémia tudományának megalapozásában szerzett elévülhetetlen érdemeket. magyarországi látogatása és előadása alkalmára az alumínium és a szilikátok kapcsolatával, kölcsönhatásával összefüggő kutatásokat összegezte. hangsúlyozta többek között, hogy a rendkívül értékes fém felhasználásának még számtalan lehetősége van a szilikátkémiában is. többek között további lehetőségek adódtak az üvegyártásban, de az alumínium segítségével változtathatók, módosíthatók a cementek, kerámiák tulajdonságai is. /mti/

-. -

bb.56. óvári miklós látogatása heves megyében

fné/vid/kz/fé la 1974.augusztus 29.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön heves megyébe látogatott. gyöngyösön vaskó mihály, a heves megyei pártbizottság első titkára és fekete győr endre, a megyei tanács elnöke fogadta a vendéget, aki ezután a helyi művelődési központban rendezett kommunista aktíván időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről tartott előadást. ezt követően a gyöngyösi járási pártbizottság székházában vaskó mihály heves megye politikai, társadalmi, gazdasági helyzetéről tájékoztatta a központi bizottság titkárát. jelen volt dr. sipos istván és virág károly, az mszmp heves megyei bizottságának titkára pethes istván, a gyöngyösi járási pártbizottság első titkára és vadász józsef, a gyöngyösi városi pártbizottság első titkára.

óvári miklós délután - a megye vezetőinek társaságában - viszont két ipari óriását tekintette meg. a thorez külfejtéses bányüzemnél kálmista imre bányavezető és varga istván, az mszmp csucsvezetőségének titkára, a gagarin hőerőműnél pedig mohácsi miklós igazgatóhelyettes és alakszai lászló, a vállalat pártbizottságának titkára fogadta és kalauzolta a központi bizottság titkárát.

óvári miklós heves megyei látogatása kompolton a növénytermesztési és talajvédelmi kutató intézetben fejeződött be. ott dr. szalai györgy igazgató ismertette az intézet munkáját, eredményeit. /mti/

-. -

16.10/fé

- 38 -

NA 16^{sz}

bb.57. meleg, szárazabb idő a hét végére

1 sz /gk/fé la 1974.augusztus 29.

kontinensünk időjárását két ellentétes időjárási tényező határozza meg ezekben a napokban. a magasnyomású légköri képződmény hatására elsősorban a szovjetunió európai területeinek középső és déli részén, valamint a kárpát-medence környékén száraz, meleg az idő - a hőmérsékletek is néhány fokkal meghaladják az évszaki átlagot.

ugyanakkor nyugat- és észak-európában sűrű felhőtakaró borítja az égboltot, gyakoriak a kiterjedt esőzések, zivatarok - s mindez az alacsony nyomású légáramlás következménye.

közép-európa, így a kárpát-medence időjárását is jelenleg a szovjetunió felől érkező szárazabb levegő határozza meg. igaz, szerdán néhány helyen még esett az eső hazánkban, sőt jégeső is hullott, de csütörtökön napközben már nem érkezett jelentős esőzészről. hajnalra 12-18 fokig hűlt le a levegő, de napközben a délelőtti napsütés hamar éreztette hatását, országszerte kellemes nyári meleg volt, 20-27 fokig emelkedett a hőmérséklet higanyszála. egyébként ez a meleg idő ismét egy-két fokkal meghaladja a százéves átlagot.

a meteorológiai intézet távprognozisja szerint a következő napokban, elsősorban a hét végén a korábbi napokénál kevesebb felhőre számíthatunk, de néhány helyen országszerte kisebb zápor, zivatar továbbra is kialakulhat. hűvösebbek lesznek a hajnalok, általában 11-16 fokra hűl le a levegő, napközben azonban a hőmérséklet 24-29 fokra emelkedik majd. /mti/

-. -

bb.58. szövetkezeti küldöttség a népi koreából

k ol/pá/sc/fé la 1974.augusztus 29.

az ipari szövetkezetek országos tanácsa elnökének meghívására li szang szon-nak, a koreai népi demokratikus köztársaság népjóléti bizottsága belkereskedelmi főigazgatóságának vezetőjével az élen csütörtökön öttagú küldöttség érkezett hazánkba.

a delegáció tanulmányozza a magyar ipari, fogyasztási és mezőgazdasági szövetkezetek szervezetét, sokrétű tevékenységét. /mti/

-. -

16.20/fé

- 39 -

NA 17^{sz}

o

bb.60. kádár jános fogadta a luxemburgi kp központi bizottságának küldöttségét

pá/a/zs/la

1974. augusztus 29.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön fogadta a luxemburgi kommunista párt központi bizottságának dominique urbany pártelnök vezetésével hazánkban tartózkodó küldöttségét. a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen áttekintették a nemzetközi politika, a kommunista világmozgalom, valamint a két párt közötti kapcsolatok időszerű kérdéseit. a találkózón részt vett győri imre, a központi bizottság titkára és horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

--

bb.59. bányásznap i köszöntő a nehézipari minisztériumban

t/sb/mm/sl/a/la

1974. augusztus 29.

a xxiv. bányásznap alkalmából a nehézipari minisztériumban csütörtökön központi ünnepséget tartottak, amelyen dr. szekér gyula nehézipari miniszter köszöntötte a szén-, olaj-, gáz-, bauxit-, érc- és ásványbányászat 130 ezer dolgozójának képviselőiben résztvevő bányászokat. az ünnepségen megjelent nemeslaki tivadar, a szot főtitkárhelyettese, az mszmp központi bizottságának tagja, simon antal, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, dajka ferenc, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, kéri andrás, a kisz kb osztályvezetője és czottner sándor nyugalmazott miniszter.

dr. szekér gyula az ünnepségen hangoztatta, hogy az ország nagyra becsüli a bányászok fáradságos munkáját. a szénbányászok problémáival a kormány több ízben is foglalkozott és határozataival biztosította a gazdálkodás javításának, a bányászjövedelmek növelésének feltételeit és kiegészítetete a gépállomány felújításához szükséges fejlesztés pénzügyi forrásait. nagyjelentőségű határozatban intézkedett a szénbányászat távlati munkaerőproblémáinak rendezéséről, tizezer bányász lakás kedvezményes építéséről, a szénbányászat távlatairól. a többéves vizsgálatok alapján tisztázódtak a szénbányászat jövőjének kérdései, s a számítások szerint 1985 táján termelése elérheti már az évi 43-45 millió tonnát, ami biztos jövőt nyújt a szénbányászatnak. fontos határozat született a bükk energiatermelés kombinált létrehozásáról, amely szerint 1985-ben a bükkábrányi lignit-külfejtés évente 22 millió tonna termékkel táplálja majd a tervezett mintegy két-ezer megawatt kapacitású erőművet.

/folyt.köv./
16.40/a

- 40 -

M' 17¹⁰

bb.59./ bányásznap i.....folyt./-a

további vizsgálatokat folytatnak a tatabánya környéki és a mecseki szénbázis fejlesztésének lehetőségeiről is. a bányászat egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata a kőolaj- és földgáz-bányászat. a hazai kőolajtermelés jelenleg megközelíti az évi kétmillió tonnát, a földgáztermelés pedig meghaladja a 4.5 milliárd köbmétert. a bauxitbányászat a felszabadulás óta több mint ötszörösére növelte termelését, s az alumíniumipari központi fejlesztési program alapján távlatban mintegy 3 millió tonnára emelik a termelést. a hazai források maximális kihasználását, az ország ellátásának fejlesztését segítik a párt xi. kongresszusának tiszteletére kibontakozott versenyben elért eredmények is.

az ünnepségen a miniszter 52 bányaiipari dolgozónak adta át a bányászati szolgálati érdemérem arany-, ezüst- és bronzfokozatát, 18 bányász pedig miniszteri kitüntetést kapott. ezekben a napokban a bányásznap i ünnepségeken az országban összesen 7,700 dolgozót tüntetnek ki a bányászati szolgálati érdeméremmel és 250 bányász részesül miniszteri kitüntetésben. /mti/

--

bb.61. bezárult a komárom megyei középiskolások tanulmányi tábora

vid/kz/a/la

1974. augusztus 29.

csütörtökön zárult tatán a komárom megyei középiskolások tanulmányi tábora. a megyében már hagyományos, hogy a fizikai dolgozók középiskolás gyermekei számára ilyen tábort rendez a megyei tanács és a kisz megyei bizottsága. ezuttal 110 lakója volt. matematika, fizika, magyar és orosz nyelv tudásukat mélyítették el. /mti/

--

bb.63. iljas hamzah

pá/zs/a/la

1974. augusztus 29.

az indonéz köztársaság új magyarországi nagykövete budapestre érkezett. a repülőtéren tóth raymond, a külügyminisztérium protokoll-osztályának helyettes vezetője fogadta. /mti/

--

16.45/a

- 41 -

M' 17¹⁵

bb.62. a szovjet külügyminisztérium osztályvezetőjének látogatása hazánkban

tm/zs/a/la

1974. augusztus 29.

elutazott magyarországról jurij volszkij, a szovjetunió külügyminisztériuma nemzetközi kulturális kapcsolatok osztályának vezetője, aki a kulturális kapcsolatok intézete és a külügyminisztérium meghívására látogatott hazánkba. magyarországi tartózkodása idején jurij volszkij megbeszéléseket folytatott demeter sándorral, a kulturális kapcsolatok intézete elnökhelyettesével, valamint a külügyminisztérium több felelős munkatársával, jurij volszkijt fogadta kornidesz mi-hály, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője, marjai józsef külügyi államtitkár, marczali lászló kulturális miniszterhelyettes./mti/

--

bb.64. péntek reggeltől: új forgalmi rend a nagyvárad téren

gk/zs/a/la

1974. augusztus 29.

a brfk közlekedésrendészete és a közlekedési főigazgatóság felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy péntek reggel 6 órától a nagyvárad téren - az építkezések miatt - új forgalmi rendet vezetnek be. eszerint megszűnik a körforgalom; a mező imre ut és a hámán kató ut villamosvágányait, valamint az utpályát a csomóponton belül áthelyezik. a körforgalomban biztosított / mező imre ut - gyáli ut, valamint hámán kató ut - belső üllői ut/ bal, nagyívű kanyarodása megszűnik. a mező imre utról a külső üllői utra javasolt útvonal a következő: mező imre ut - rozgonyi utca - diószegi sámuél ut - elnök utca - könyves kálmán körút - külső üllői ut. a hámán kató utról a belső üllői utra a csomópont előtti utcákon - balázs béla utca, tüzoltó utca - lehet eljutni. a többi, eddig is megvolt kanyarodási lehetőséget a csomópontban jelzőtáblával továbbra is biztosítják.

a mező imre uti, illetve hámán kató uti közúti forgalommal szemben elsőbbséget kell adni az üllői ut forgalmának. az illetékesek kéri a gépjárművezetőket, hogy a nagyvárad téren a jelzőtáblák gondos figyelmével és fokozott óvatossággal közlekedjenek. /mti/

16.50/a

- 42 -

17.15

bb.65. megkoszorúzták klauber józsef siremlékét

t ro/s/zs/fé la

1974. augusztus 29.

kegyeletos emlékünnepeég színhelye volt csütörtökön a mező imre uti temető. a munkásmozgalmi panteonban - születésének 80. évfordulója alkalmából - megkoszorúzták klauber józsefnek, a spanyolországi nemzetközi brigád hősi halottjának siremlékét. a magyar partizánszövetség nevében ráth károly és basch annamária, az országos vezetőség tagjai, valamint kepes imre nyugalmazott nagykövet; az élemezéssipari dolgozók szakszervezete képviselőiben kajtar lajosné és gallai róbert helyezték el koszorút. a koszorúzási ünnepeégen részt vettek klauber józsef családtagjai is./mti/

--

bb.66. a szociális foglalkoztatók helyzetéről tanácskozott a szbt elnöksége

t ko/s/sc/fé la

1974. augusztus 29.

a főváros 14 kerületében 69 telephellyel működik szociális foglalkoztató, ezeknek helyzetéről és az itt dolgozók munkakörülményeiről tanácskozott csütörtökön a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége. a résztvevők megállapították: a jövedelem nélküli, a kis nyugdíjas, a csökkent munkaképességű emberek megélhetésének biztosítására a 10-12 évvel ezelőtt létesített foglalkoztatók tevékenysége hasznos, működtetésük nyomán enyhülnek a kerületi tanácsok szociálpolitikai gondjai.

korábban arra törekedtek a tanácsok, hogy a foglalkoztatók dolgozói a munkát otthon végezzék el, de a szállítási nehézségek miatt, a csökkent munkaképességű idős embereknel ez többnyire akadályozta a munkavállalást. ma már a kerületi tanácsok szociálpolitikai csoportjai a közös munkahelyek létesítését is szorgalmazzák. a fővárosi tanács az utóbbi években több mint 6 millió forinttal segítette a foglalkoztatók fejlesztését. a közelmultban új korszerű épületet kapott a iii. és aix. kerület, felújították a iv., a xiv., és a xvi. kerületi foglalkoztatókat. más kerületekben is modern helyiségek kialakítására törekednek.

a szociális foglalkoztatókban a bedolgozói átlaglétsszám az elmúlt évben megközelítette a 10 ezret. egyrészt mint bedolgozó vállalt munkát, másik részük pedig a műhelyekben végezte a termelő tevékenységet. a foglalkoztatók gazdálkodása lehetővé teszi arra, hogy a nyereségből a munkavállalók bérükön kívül jutalomban, segélyben is részesüljenek. egy-egy foglalkoztató évente 20-30 ezer forintot fordít segélyre, különösen a nehéz körülmények között élőket és a nagycsaládosokat támogatják.

az elnökség fontosnak tartja a szociális foglalkoztatók továbbfejlesztését, amelyek nagyban hozzájárulnak a segítségre szorulóknak életének megkönnyítéséhez./mti/

--

17.30/fé

- 43 -

bb.67. 8 évi börtönre ítélték a feleséggyilkost

vid/kz/fé la 1974. augusztus 29.

pap géza 46 éves kaposvári lakos egyéni gazda 1974. május 3-án a feleségét eszméletlenségig ittas állapotban a földön fekve találta. a férj olyan méregbe jött, hogy az asszony fejét a döngölt agyagpadlóhoz csapkodta, a testét és a fejét össze rugdosta. a feleség

agysérüléseibe a helyszínen belehalt.

a somogy megyei bíróság dr. márton géza tanácsa

csütörtökön délutpn hirdetett az ügyben ítéletet. pap gézát 8 évi szabadságvesztésre ítélte és 6 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. a büntetést szigorított börtönben kell letöltenie. az ügyész 3 nap gondolkodási időt kért, a vádlott és ügyvédje enyhítésért fellebbezett./mti/

--

bb.68. magyar-iraki együttműködés vizlépcsők és tározók fejlesztésében - az iraki öntözésügyi miniszter tájékoztatója

t sb/pá/sc/fé la 1974. augusztus 29.

az országos vízügyi hivatalban csütörtökön mukaram al-talabani iraki öntözésügyi miniszter tájékoztatta az mti munkatársát az év elején megkötött magyar-iraki vizgazdálkodási műszaki-tudományos és gazdasági együttműködési egyezmény megvalósításáról folytatott budapesti tárgyalásokról ésakétoldalu vízügyi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. többek között elmondotta, hogy az iraki köztársaságban a jelenlegi 3,25-ről 6 millió hektárra növelik majd az öntözött területeket. a következő ötéves tervben két milliárd dollárt költenek az öntözés fejlesztésére, elsősorban nagy tározók, völgyzáró gátak, vizlépcsők építésére. ezért a kétoldalu vízügyi együttműködés kölcsönösen lehetőséget nyújt az ilyen nagy és komplex öntözőművekkel összefüggő műszaki és tudományos feladatok megoldására a talaszlatok kicserélésére, a gyorsabb fejlesztésre. az iraki tervek szerint a következő években 14 nagy tározót építenek, köztük a tigris és az eufrátesz közötti 90 milliárd köbméteres tharthar tározót, amely 45-ször annyi vizet tárol majd, mint a balaton. az új létesítményekhez szükséges iraki szakemberek oktatásához, továbbképzéséhez - a tárgyalások szerint - segítséget nyújt Magyarország, s az iraki kormány nagyra értékeli azt a támogatást is amelyet majd az Irakba küldött magyar szakértők, komplex tervező és kutatócsoportok nyújtanak az új létesítmények tervezéséhez, létrehozásához, a kapcsolatok erősítése érdekében mindkét fél támogatja a két ország tervező és tudományos intézeteinek, vállalatainak közvetlen együttműködését is. a tárgyalások alapján dolgozzák ki az együttműködés 1974-75. évi munkatervét, amelyben részleteiben meghatározzák a legközelebbi feladatokat./mti/

--

17.45./fé

- 44 -

NA 1810

bb.69. dokumentumkiállítás a szlovák nemzeti felkelés 30.évfordulója tiszteletére

t/nn/mm/zs/a/la

1974. augusztus 29.

csütörtökön a budapesti csehszlovák kultúra rendezésében a rózsza ferenc utcai csehszlovák klubban dokumentumkiállítás nyílt a szlovák nemzeti felkelés 30.évfordulója tiszteletére. megnyitóbeszédet ctibor tahy, a pozsonyi népművelési intézet igazgatója mondott.

a kiállítás megnyitóján megjelent politikai, társadalmi életünk számos ismert személyisége. jelen volt dr. vaclav moravec, budapesti csehszlovák nagykövet.

a tíz napig nyitvatartó bemutató több száz dokumentumfelvétellel szemlélteti a szlovák nemzeti felkelés előkészítését, történetét. képet ad a partizánok hősi harcairól és a magyar partizánok antifasiszta küzdelméről is. a fotókiállítást kamara könyvbemutató egészíti ki; itt az elmúlt években megjelent, a felkeléssel foglalkozó politikai, irodalmi alkotások láthatók./mti/

--

bb.70. elutazott hazánkból az egyiptomi békemozgalmi küldöttség

s/zs/a/la

1974. augusztus 29.

csütörtökön elutazott budapestről az egyiptomi békemozgalmi küldöttség, amely abdul magid abu zeid-nek, az arab szocialista unió végrehajtó bizottsága és a békevilágtanács tagjának, az aszu kairói titkársága főtitkár helyettesének vezetésével tartózkodott hazánkban.

a küldöttséget fogadta sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. a vendégek megbeszéléseket folytattak az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság vezetőivel. ellátogattak fejér megyébe, ahol tanulmányozták a hazafias népfront tevékenységét, békemozgalmi munkáját.

a repülőtéren a küldöttséget darvasi istván, az országos béketanács alelnöke és sebestyén nándorné, főtitkár bucsuztatta. jelen volt wagih m. roushdy, az egyiptomi arab köztársaság nagykövete./mti/

--
- 45 -

17.55/a

9

NA 1870

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.40-es/ ülést tartott..../ hírünk 2.bek. 2.sorában
a szöveg helyesen:

.... augusztus 21-23 között tett..

/mti/

..-

bb.71- divsz vezetőinek megbeszélése az európai liberális és
radikális ifjúság szövetségének elnökével

gg/zs/a/la

1974. augusztus 29.

a magyarországon tartózkodó johann sverdrup, az európai
liberális és radikális ifjúság szövetségének/ eflry/ elnöke
augusztus 27-29 között a demokratikus ifjúsági világszövetség
székházában találkozott a szervezet vezetőivel. a tárgyalá-
sok során a nemzetközi politika kérdéseivel és az európai if-
júsági és diákszervezetek közötti együttműködés továbbfejlesz-
tésével foglalkoztak. megállapították, hogy az ifjusá-
gi szervezetek sokat tehetnek a kontinensen megteremtendő bé-
ke és biztonság érdekében. az együttműködés szélesítése szem-
pontjából fontosnak tartják az európai ifjúsági és diákszerve-
zetek ii. konzultatív találkozóját, melyet szeptemberben bala-
tonalmádiban rendeznek meg.

a két szervezet egyetért abban, hogy a béke, a biztonság
és az együttműködés jegyében európai ifjúsági és diáktalálkozót
tartanak 1975-ben és az ifjúsági és diákturizmus témájában kon-
ferenciát hívjanak egybe. ezeken a rendezvényeken eredményesen
lehet felhasználni a helsinki konferencia és a balatonalmádi
találkozó tapasztalatait.

/folyt.köv./
18.00/a

- 46 -

NA 1825

bb.71./ a divsz.....folyt./-a

a két szervezet együttműködésének fontos területe a vietna-
mi, a chilei és a faszizmus ellen harcoló többi néppel való szoli-
daritás. az eflry kifejezte készségét, hogy részt vesz egy dél-
vietnami, chilei és portugál delegáció európai útjának szervezé-
sében. további együttműködési lehetőséget keres a divsz-szel
az ifjúság jogaiért folytatott harc területén és üdvözli a lányok
és fiatalasszonyok 1975-ben moszkvában megrendezésre kerülő
világtalálkozóját.

a két szervezet közösen kíván részt venni az egyesült
nemzetek néhány világméretű programjában, így a környezetvédelem
és a leszerelés témájában.

a tárgyalások eredményeként az eflry elnöke aláírta a
nemzetközi ifjúsági szervezeteknek a szeptember 4- és 11.e kö-
zött sorra kerülő chilei szolidaritási héttel kapcsolatos felhívá-
sát, és a caracasi szolidaritási nagygyűlésről szóló kiáltvá-
nyát, melynek jelszava „szolidaritás” chilével, a latin-ameri-
kai faszizmus ellen.,,/mti/

..-

bb.72. szeptemberben fizetik első alkalommal a bérkiegészítést

tm/sl/a/la

1974. augusztus 29.

a rendelkezések értelmében azoknak a dolgozóknak a részére,
akik 1974 szeptember 1-én munkaviszonyban állnak, az 50 forintos
munkabér-kiegészítést a szeptember hónapban kifizetésre kerü-
lő munkabérrel együtt kell folyosítani, tekintet nélkül arra,
hogy a szeptember hónapban kifizetésre kerülő bér esetleg augusz-
tus hónapra jár. vonatkozik ez az ipari szövetkezeti tagsági, il-
letőleg a szolgálati viszonyban, vagy a betegségi biztosítási
kötelezettség alá eső bedolgozói munkaviszonyban álló dolgo-
zókra is. /mti/

..-

18.10/a

- 47 -

NA 1830

bb.73. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától
18 óráig

fé la 1974. augusztus 29.

31. orvos vándorgyűlés
32. megemlékezés a mohácsi cs~~o~~ (ta évfordulójáról)
33. bórdiszmu üzem
34. városi tanácsülés szegeden
35. gázfeldolgozó üzem
36. laboratóriumi diagnosztikai társaság
37. szakszervezeti jogsegély szolgálat csepelen
38. véget ért a geodéziai konferencia
39. együttműködési megállapodás
40. a minisztertanács ülése
41. halálos közlekedési balesetek
42. kártérítésre kötelezték a vállalatot
43. megyei vezetők és fiatal tanácsstagok találkozója
44. autóbusz szakértői kollokvium
45. öt vizügyi vállalat együttműködése
46. műtrágyamozgatási konferencia
47. piritott burgonya
48. kiállítás zalaegerszegen
49. magyar-vietnami barátsági napok
50. „millenniumi, iskola esztergomban
51. büntetőjogi világkongresszus
52. elhunyt weszely istván
53. kitüntetés
54. emlékezés pór bertalanra
55. befejeződött a krisztallográfiai konferencia
56. óvári miklós látogatása heves megyében
57. meleg idő
58. szövetkezeti küldöttség koreából
59. bányásznap köszöntő a nim-ben
60. kádár jános fogadta a luxemburgi kp kb küldöttségét
61. tanulmányi tábor
62. a szovjet külügyminisztérium osztályvezetőjének látogatása
63. megérkezett az új indonéz nagykövet
64. új forgalmi rend a nagyváradi téren
65. megkoszorúzták klauber józsef síremlékét
66. az szbt elnökségi ülése
67. feleséggyilkos elítélése
68. az iraki öntözésügyi miniszter tájékoztatója
69. dokumentum kiállítás a szlovák felkelés évf. alkalmából
70. elutazott az egyiptomi békemozgalmi küldöttség
71. a divsz vezetőinek megbeszélése
72. szeptemberben fizetik a bérkiegészítést
73. hírcsoporthoz/mti/

--

18.30/fé

- 48 -

N° 18°

bb.77. jermo laine finn külkereskedelmi miniszter budapesten
sza/sl/fé la 1974. augusztus 29.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter meghívására csütörtökön budapestre érkezett jermo laine finn külkereskedelmi miniszter. jermo laine tárgyalásokat folytat majd vendéglátójával a magyar- finn gazdasági kapcsolatok időszerű kérdéseiről. a magyar külkereskedelmi miniszterrel tíz éves gazdasági-ipari és műszaki tudományos, szurdi istván belkereskedelmi miniszterrel pedig a két ország közötti turizmus fejlesztését szolgáló megállapodást ír alá. a finn külkereskedelmi miniszter kíséretében magyarországra érkezett sakari yrjönen, a finn kamarák szövetségének vezérigazgatója, simo elomaa, a finn szakszervezetek szövetségének titkára, valamint a finn gazdasági élet több vezető képviselője. a finn delegáció tagjai találkoznak magyar politikai és gazdasági vezetőkkel./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/gg/a/la

1974. augusztus 29.

a bb.52-es számú hír/ weszely istván/ második sorától a szöveg helyesen a következő:

... bucsuztatása szeptember 5-én 15 órakor lesz az óbudai temető halottasházában.

magyar partizán szövetség

/mti/

--

N° 20°

- 49/a -

bb.74. „mini,, csillagvizsgálót avattak megyesegyházán

vid/fé La 1974.augusztus 29.

medgyesegyházán a művelődési ház szerződést kötött a tit békés megyei szervezetével. a szerződés értelmében a művelődési házban csillagászati szakkört hoztak létre, a tit pedig az uránium csillagvizsgálóval elkészítettetett egy 300 milliméter átmérőjű csillagvizsgáló illetve megfigyelő távcsövet. a távcső elhelyezéséhez szükséges kupolát - amelyet a művelődési ház tetején helyeztek el - a helyi vas és fémipari szövetkezet szocialista brigádjai készítették el. a távcsövet csütörtökön este szállították a helyszínre és helyezték el a „mini,, csillagvizsgálóban, amelyet dr. kulín györgy, az uránium csillagvizsgáló igazgatója avatott fel./mti/

bb.75. időjárásjelentés

gg/fé La 1974.augusztus 29.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 29-én, csütörtökön 19 órakor:

mérsékeltlen meleg, napos idő

várható időjárás péntek estig: kevés nappali felhőképződés, legfeljebb egy-két helyen záporral, zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken : 24-29 fok között.
/mti/

bb.76. bemutató a budavári palotában

t nn/mm/zs/fé La 1974.augusztus 29.

a nemzeti színház együttese - hagyományaihoz hiven - a színházi szezon megnyitása előtt bemutatót tartott a budavári palotában: csütörtökön került első alkalommal a nézők elé illés endre egyszárnyu madarak című drámája. a produkciót - kóhut magdával, avar istvánnal, őze lajossal és moór mariannal a főszerepben - egri istván rendezte. a díszleteket csányi árpád, a jelmezeket pedig vágó nelly tervezte.

a nemzeti színház társulata vendéggjátékát szeptember 8-ig folytatja a várpalotában, majd illés endre drámájával nyitja szeptember 14-én a katona józsef színházban az évadot./mti/

19.20/fé

- 49 -

M 1940

bb.78. befejezte munkáját a xxiv. nemzetközi orvostörténelmi kongresszus - dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter nyilatkozata

t mir/gg/fé la 1974.augusztus 29.

négynapos tanácskozás után csütörtökön befejezte munkáját a xxiv. nemzetközi orvostörténelmi kongresszus. a tanácskozásról dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, a magyar orvostörténelmi társaság elnöke nyilatkozott miskolci péternek, az mti munkatársának. emondotta, hogy ez az első olyan hazai orvostörténeti seregszemle, amelyen dél-amerikától japánig és skandináv országoktól indiáig valamennyi földrész orvostörténelmmel foglalkozó nemzete képviseltette magát.

- különösen örülök annak - mondotta - hogy a szovjetunió számszerűségében és küldötteinek neveit illetően is jelentős delegációval képviseltette magát: részt vett a kongresszuson j.p. liszicin professzor, a szovjet orvostörténelmi társaság elnöke, s rajta kívül b. petrov akadémikus és m.k. kuzmin professzor kíséretében számos neves szovjet orvostörténész volt jelen. itt volt f.n. poynter dr., a nemzetközi orvostörténelmi társaság elnöke.

- a kongresszusról szólva meg jell jegyezmem, hogy az orvostörténészek ma már a világ igen sok országában főhivatásként művelik ezt a tudományágat. magyarország ebben jelenleg még sajátságos kivételt képez, de örömeinkre szolgál, hogy büszkélkedhetünk olyasvalamivel is, amit a kongresszus nagyon sok résztvevője szóvá tett: európa legszebb orvostörténelmi muzeumát és könyvtárát látogathatták meg nálunk, amelynek számos fiókin-tézménye is van a fővárosban és vidéken. /folyt.köv./

20.30/fé

- 50 -

M 20°

bb.78. / befejezte ...1.folyt./fé

büszkék lehetünk erre, mert mint goethe mondta: „a tudomány története a tudomány maga,,. nem kevesebbet jelent ez, minthogy minden tudományágat, így az orvostudományt is csak fejlődésében lehet alaposan megismerni. s bár az embernek általában az a benyomása, hogy minden új dolog abban a pillanatban születik meg, amikor leírják, a valóság az, hogy minden ujnak megvannak a maga előfutamai, és kezek az első gondolatok évtizedekre, évszázadokra nyulnak vissza. a jelen csak ezekbe az előremutató gondolatokba ágyazva érthető meg igazán, s így készíti elő a jövőt is.

az orvostörténelem azonban más szempontból is fontos. a párhuzamosságok ugyanis az orvostudománynak éppen úgy, mint minden más tudományágnak örökké visszatérő témái. azok a tudósok, akik a saját szaktudományuk multját ismerik, könnyebben elkerülhetik azt a tévedést, hogy újra felfedezzenek valamit, amit néáány éve, évtizede, esetleg néhány évszázada már leírtak. az orvostudomány történetének másik nagy jelentősége pedig abban van, hogy most amikor a specializálódás időszakát éljük, ez a tudományág éppen az integráció irányába vezet.

- ezekről a témákról a kongresszus különböző szekcióülésein részleteiben is szó esett és a részkérdéseket összegeztük. a legfontosabbnak azt tartom, hogy ez a kongresszus nem önmagáért az orvostörténetért, hanem a medicináért dolgozott, és a gyógyítás egészét igyekezett történelmi megvilágításba helyezni. de nem csupán a mult, hanem egyuttal a jelen szempontjából is. ezt különösen szeretném hangsúlyozni. jó példa erre a stressz fogalma, amely teljesen új fogalomként ismerünk. ez a fogalom azonban távolról sem új. h.stannard, amerikai professzor az egyik előadó elmondotta: a stresszt már több mint 60 esztendővel ezelőtt leírták, megfogalmazták, csak akkor ez elkerülte a tudósok figyelmét. ma már tudjuk, hogy a hajdani gondolatok számos mellékterméke hasznosítható a stressz fogalmának bővítéséhez, továbbfejlesztéséhez, - fejezte be nyilatkozatát schultheisz emil egészségügyi miniszter, a magyar orvostörténelmi társaság elnöke./mti/

--

20.30/fé

- 51 -

M 20°

bb.79. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig:

fé la 1974.augusztus 29.

74. „,mini,, csillagvizsgáló

75. időjárásjelentés

76. bemutató a budavári palotában

77. finn külkereskedelmi miniszter

78. schultheisz emil nyilatkozata

79. hirjegyzék/mti/

.-.

21.00/fé - 52 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: lakatos erzsébet

M 2100

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. befejeződött a fiatalok nyári építőtáborozása

i pr/gk/hi/fé la 1974.augusztus 30.

augusztus 24-én bezárták kapukat a magyar kommunista ifjúsági szövetség önkéntes nyári építőtáborai. a végzett munka értékelése, a részletes statisztika elkészítése természetesen még hátra van - előzetes összegezést göndör józseftől, a kisz kb építőtáborok bizottságának vezetőjétől kért az mti munkatár-
sa.

- június 16-a és augusztus 24-e között öt váltásban, két-két hetes turnusokban 24.593 egyetemista, főiskolás, középiskolás és szakmunkástanuló dolgozott az ifjúsági szövetség 34 központi szervezésű építőtáborában - mondotta. - a táborozásra jogositó megbízást 26.050-en kapták meg, így a tervezett - gyakorlat alakította - létszám 94.4 százaléka fogta meg végül is a szerszámot. hangsúlyozni szeretném, hogy ez rendkívül jó arány, ifjúsági szövetségünknek semmilyen más táborozási formában - legyen az kulturális vagy sporttábor - nem sikerült még 90 százalék fölötti létszámot elérni. jobb az építőtáborozás sokévi átlagánál is, ennél többen csak akkor érkeztek a munkahelyekre, amikor az 1970-es nagy árvíz kárainak helyreállítására mozgósítottunk.

/folyt.köv./

-1 -

M